

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gl. na leto.

Letnik XIV.

V Ljubljani, julija 1897.

7. zvezek.

Četrta nedelja po binkoštih.

I. Močna in omahljiva vera.

To je zmaga, ki premaga svet,
naša vera. I. Jan. 5, 4.

Kralj David, ta pobožni, mnogoizkušeni mož, mož po božjem srcu, je ležal na smrtni postelji. V zadnjih trenutkih je poklical k sebi svojega sina Salomona in mu dejal: »Jaz grem pot vesoljne zemlje.« Takoj nato pa je dostavil kratke, a velepomembne besede, ljubljenu sinu zadnji nauk: *Confortare, et esto vir! Ojunači se, ter bodi mož!* (3. Kralj. 2, 2.)

Ojunači se ter bodi mož! tako ali podobno govori pač marsikateri vesten krščanski oče svojim otrokom, predno jih zapusti za vselej, predno tudi on odide pot vesoljne zemlje.

Ojunači se, ter bodi mož! Te slovesne, resnobne besede umirajočega kralja Davida so vredne, da bi zlasti v naših časih donele kakor bučeč glas zvona od ušes do ušes med katoličani.

Zakaj pa zlasti v naših časih? utegne me vprašati ta ali oni. Zakaj? Zato, ker so uprav zdaj nevarni časi, hudi dnevi! O naših časih, v katerih mi živimo, veljajo v polni meri svarilne besede sv. apostola Pavla: *Bratje, glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, temveč kakor pametni; odkupljajte čas, ker so dnevi hudi* (Efež. 5, 15.).

Pač so imeli ljudje vedno in povsod obilno raznih tožbâ; a vendar priznati mi morate, predragi poslušalci, da zdaj nobena tožba ni tako splošna, tako pogostna, pa tudi tako resnična in opravičena, kakor je bridkosten vzdih: »Hude čase smo dočakali! . . . Kaj še le pride?« Koliko skušenih, resnih src vznemirja ta bolesta misel!

Odkod pa so ti hudi dnevi, ti nevarni časi? Kdo jih je povzročil in s čim?

Neki preprost mož je rekel: »Ljudje tožijo o slabih, hudih časih, tega pa ne pomislijo, da si jih sami napravljajo. Bog dá ljudem take čase, kakoršne si sami zaslužijo. Slabi ljudje, slabi časi!«

Predragi v Gospodu! Kaj porečete vi na to tožbo in obtožbo? Vsi moramo priznati, da je mož imel do cela prav; saj sv. pismo uči ravno tako: *S čemur se kdo pregreši, s tem je tudi pokorjen* (Modr. knj. 11, 17.).

Kristijani so se prevzeli in obrnili proč od svojega Boga, Bog pa se je obrnil od njih in jim dal vedeti, kako resnične so njegove besede: *Brez mene ne morete ničesar storiti* (Jan. 15, 5.). Zdaj nam, kristijani, treba slušati opomin sv. Duha, ki govori po preroku: *Spreobrnite se k meni, pravi Gospod vojskinih trum, in se bom k vam spreobrnil* (Cah. 1, 3). In zopet: *In se bote spreobrnil ter bote videli, kakšen razloček je med pravičnimi in krivičnimi, in med tem, kateri Bogu služi, in med tem, kateri mu ne služi* (Malah. 3, 18.).

Kristijani, kako pičlo je v naših časih število tistih, ki zvesto Bogu služijo, in kako ogromno je število onih, ki bi mu morali služiti, pa nočejo, to sami dobro veste iz skušnje. Z apostolom Judo Tadejem (3, 4, 10.) smem in moram klicati: *Preljubi, ker imam vso skrb, se mi potrebno zdi . . . vas prositi, da se vojskujete za vero . . . Zakaj vrinili so se neki ljudje, kateri so že davno zapisani v obsojenje, hudobni, kateri milost našega Boga prevračajo v razuzdanost in tajé jedinega Gospodovalca in Gospoda našega Jezusa Kristusa . . . Ti pa preklinjajo, karkoli ne vedó; karkoli pa po natori vedó, kakor neumna živina, v tem se končujejo.*

Dà, ljubi v Gospodu, to je vir vsega zlá v naših časih, da ljudje ne poslušajo božje besede, kakor množice, o katerih govori današnji sv. evangelij, in da še oni, ki jo poslušajo, ne živé po njej. Premnogo jih je, ki so pri sv. krstu pač prejeli lepo ime »kristijan« in pri sv. birmi bili v veri potrjeni od sv. Duha, kateri pa zaradi svojega nekrščanskega mišljenja in življenja tega veličastnega imena več ne zaslužijo! In zopet jih je mnogo, ki so v srcu pač še kristijani, ki pa se sramujejo svoje vere, ki se bojé javno pokazati in zagovarjati svoje versko, svoje katoliško prepričanje. To je njih sodba in obsodba, to je tudi njih nesreča!

Vsem takim in enakim velja klic umirajočega kralja Davida: »Ojunači se ter bodi mož!«

Ker sem prepričan, da se tudi med nami ne manjka takih, ki so zgubili pravo katoliško zavest in prepričanje, in zopet takih, ki si kot svetopisemski Nikodem ne upajo pokazati očitno svojega poštenega katoliškega srca, govoril bom:

I. Kako potrebna, koristna in častna je za vsakega človeka močna, trdna vera in

II. Kako nevarna, škodljiva in sramotna je omahljiva, nestanovitna vera.

Sv. Duh vodi moje besede in vaša srca!

I. *Človekovo življenje je vojska* (Job. 7. 1.), to skušamo vsi. Jeden boj pa je, ki se bije skoro toliko časa, odkar svet stoji. To je boj med vero in nevero, med resnico in zmoto ali lažjo. In čim bolj se stara svet, tem ljutejša, tem silovitejša je ta vojska, katere se udeležuje prav za prav vsak človek ali z jedne ali z druge strani. Ta boj je bil že v raju med Evo in kačo, nadaljeval se je med Abeljnom in Kajnom, nadaljeval se je še po prihodu Jezusovem na svet, nadaljuje se z vso silo še zdaj in ne bo končan, dokler sam svet ne bo končan. V tem boju pa se vedno uresničujejo besede Jezusove (Luk. 16, 8.), da *so otroci tega sveta modrejši v svojem rodu, kakor otroci luči*, zakaj navidezno je vedno zmagovala nevera nad vero, laž nad resnico, pregreha nad čednostjo. Kača je premagala Evo, Kajn Abeljna, samega Sina božjega je laž pribila na križ, za časa krivoverca Arija »je vesoljni svet zaječal, ko se je videl arijanskega«, tako govori sv. Hjeronim. In kakor vselej, tako se godi tudi zdaj; navidezno, a le navidezno slavi zmagoslavje nevera nad vero, zmota nad resnico, greh nad čednostjo. A dejansko pa zmaga, kakor je zmagoval vselej, Oni, ki je večna, vtelešena Resnica (Jan. 14, 6.) nad nevero, zmoto in grhom.

Če se, kristijani, ozremo po svetu, utegnili bi postati skoro malosrčni, ker ogromno je število onih, ki se drvé za zmoto, a le malo njih, ki se oklepajo resnice. Bégati nas to ne sme, ker Jezus sam nas tolaži: *Ne bojte se, mala čreda, ker vašemu Očetu je dopadlo v a m dati kraljestvo!* (Luk. 12, 32.) Ne pohujšujmo se nad njimi; ako so oni zavrgli *vogelni kamen* (Mat. 21, 42.) svoje časne in večne sreče, Kristusa Jezusa, mi se ga oklenimo tem čvrsteje in srčneje, ter se nanj postavimo, da ne omahnemo ž njimi vred!

Da, predragi v Gospodu, jeden sam trezen, premišljen pogled po svetu na okoli nas mora s strahom navdati, kako se moramo tudi mi bati za svojo vero, za ta najdražji, nebeški biser, da ga z

neštevilnimi drugimi vred tudi mi ne zgubimo, morda nevedé, ko niti sami ne bomo opazili, kdaj smo postali mlačni, vnemarni, neverni kristijani. Jeden sam pogled okoli sebe, kristijan, in prepričaš se, kako zeló ti je potrebna močna, trdna vera krščanska!

Kaj pa se sme imenovati trdna vera? Ali bolje! Vprašajmo še: Kdo sme reči, da ima trdno, močno vero?

Močno, trdno vero ima tisti, ki je v vseh verskih resnicah kolikor mogoče dobro poučen, o njih prepričan, ki vse veruje brez izjeme in po tem tudi živi, kdor svojo vero očitno pred svetom brez strahu spoznava.

Preobširno bi bilo, ko bi vam hotel, predragi v Gospodu, vse to zdaj na drobno razlagati. Jaz le pravim: 1. tako močno vero Bog od vsakega strogo tirja, 2. močna vera je človeku v časni in večni blagor, 3. je za vsakega katoliškega kristijana častna.

1. Da Bog močno vero zahteva in tirja od vsakega človeka, priča nam sv. pismo na premnogh mestih. *Brez (močne) vere ni mogoče Bogu dopasti* (Hebr. 11. 6.), pravi sv. Pavel. In Jezus pravi: *Kdor ne veruje, je že sojen* (Jan. 3, 18.) in iznova: *Kdor ne veruje, bo pogubljen* (Mark. 16, 16.). Ko so ga razni bolniki ali v njih imenu drugi prosili, naj jih ozdravi, bila je močna vera pogoj, brez katerega ni nič hotel storiti. Rekel je n. pr.: *Verujte, da bote prejeli!* (Mark. 11, 24.) Stotniku, ki je prosil za bolnega hlapca, dejal je: *Kakor si veroval, tako se ti zgodi!* (Mat. 8, 13.) Možu, kateremu je hči zbolela, je rekel: *Le veruj in bo oteta!* (Luk. 8, 50.) V vseh teh slučajih je tirjal močno, trdno vero, kakor se ume po sebi. Zato je ozdravljenim imel navado reči: *Tvoja vera te je ozdravila* (Mark. 5, 34; 10, 52; Luk. 8, 48; 17, 19.). — Očaka Abrahama je v stari zavezi Bog uprav zaradi njegove vzorne močne vere tako srčno ljubil in blagoslavljal. *Abraham je veroval Bogu, in v pravičnost mu je bilo šteto* (1. Mojz. 15, 6), pravi sv. pismo. Zato mu je Gospod obljubil: *Jaz sem tvoj varuh, in tvoje plačilo bo veliko, veliko!* (1. Mojz. 15, 1.)

Jezus sam je obljubil tudi veliko moč tistim, ki trdno vanj verujejo. *Kateri pa verujejo, tako je rekel, pojdejo ta znamenja za njimi: v mojem imenu bodo izganjali hudobne duhove, nove jezike govorili, kače prijemali in, ako kaj strupenega pijó, jim ne bo škodovalo, in na bolnike bodo roke polagali in bodo zdravi* (Mark. 16, 17. 18.). *Imejte vero v Boga! Zakaj resnično vam povem: Če kdo reče tej gori: Vzdigni se in vrzi se v morje, in ne pomišljuje v svojem srcu, temveč veruje, da se bo zgodilo, kar reče, se mu bo zgodilo* (Mark. 11, 22. 23.).

— Te velikanske obljube Jezusove niso ostale le obljube, temveč so se v resnici izpolnovali. Sv. Pavla je na otoku Malti pičil gad, pa mu ni škodovalo (Ap. dej. 28, 5.); apostoli so prvi binkoštni praznik govorili tuje jezike, katerih se nikoli niso učili; jednak dar jezikov so prejeli sv. Vincencij Fererij, sv. Frančišek Ksaverij, sv. Janez Korvinski in drugi. Sv. Antona Padovanskega so nekdaj celó ribe poslušale, ko jim je pridigoval pri mestu Rimini. Sv. škof Gregorij čudodelnik je prosil Boga, naj se gora umakne, da bo mogel cerkev na plano postaviti; in res drugo jutro je bila gora toliko v stran pomaknjena, kolikor je bilo treba.

Če pa Bog že na tem svetu s tolikimi čudeži plačuje močno vero, koliko bolj jo bo plačeval v večnosti! Lahko upamo, da vsem kristijanom, močnim v veri, velja obljuba, katero je prejel od Boga očak Abraham: *Jaz sem tvoj varuh, in tvoje plačilo bo veliko, veliko!*

Da je močna, trdna vera neobhodno potrebna, uče tudi sveti očetje. Sv. Avguštin pravi: »To je prva zapoved, to je začetek vere in življenja, da imamo v veri utemeljeno in utrjeno srce.« In zopet: »Prva reč je vera, po kateri se vse drugo doseže.« Sv. Krizostom: »Vrata in pot v življenje je vera.« Kako resnične so besede svetega Krizostoma: »Vera izključuje vsak dvom, daje popolno gotovost, vresničuje obljube. Kdor se je drži, je srečen, kdor jo zapusti, je nesrečen.«

2. Zgodovina nam spričuje, da močna vera v Kristusov uk je prinesla na svet mir, red, ljubezen, veselje; osrečila je vsakega posamnika, ki se je je oklenil, osrečila je cele občine, dežele, narode, osrečila je zemlje krog!

Kristijan, če si zbehan, nepokojen v svoji duši, kje najdeš zopet zaželjeni mir? Močna vera v Boga ti ga dá, ki te zagotavlja, da v najtehtnejši stvari stojiš vendar-le na pravih tleh, da imaš za-se pravo in celo resnico. Kaj te tolaži v trpljenju, v žalosti? Močna vera, da se brez božje volje nič ne zgodi, da Bog vé za tvoje nadloge, da ti on pošilja žalost tebi v blagor. (2. Kor. 4, 17.) Kaj te osrčuje v bojih? Močna vera, da ti Bog pomaga, da te čaka krona nebeška po prestanem boju. Kdo te vzdigne iz grehov? Močna vera, da je Bog neskončno milostljiv, da skesanim grešnikom rad odpušča, ker *potrtega in ponižanega srca ne zametuje* (Ps. 50, 19.). Kdo ti oslaja bridko smrt? Močna vera, da je Kristus premagal smrt, zmagal tudi za nas; vera, ki nas uči, da smrt je le prehod iz doline solzâ v naš pravi dom. Kdo te vodi v večnost, kdo ti odpira vrata nebeška? Močna vera, ki te uči, da imaš obljubo

večnega življenja; vera, ki te uči, da smo otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. Res je torej, da ima vsa naša časna in večna sreča svojo korenino v trdni, močni veri do Boga!

3. Močno vero torej Bog strogo tirja — nam v časni in večni blagor. Zato pa je tvoja dolžnost, kristijan, da svojo vero tudi očitno pred svetom kažeš, kadarkoli je treba, da se je ne sramuješ. Močna vera je za vsakega človeka najvišja čast!

Zveličar pravi: *Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih* (Luk. 12, 8.) Sv. Pavel (Rim. 10, 10.) pravi: *S srcem se veruje v pravičnost, z ustmi se pa spriča v zveličanje*. Omenjene besede Zveličarjeve so že milijone in milijone kristijanov vseh stanov, vsake starosti, v vseh dōbah gnale v smrt za krščansko vero. Sv. Pavel piše: *Bili so razpeti, jedni pa so zasramovanje in tepenje trpeli, zraven tudi železje in ječe, bili so kamenjani, prežagani, skušani, z mečem umorjeni* (Hebr. 11, 35—37.) itd. — Nam, predragi v Gospodu, za spoznavanje svoje krščanske vere pač ni treba toliko trpeti; zato pa jo moramo tem odločneje kazati pred svetom.

Nositi ime »kristijan«, je čast za vsakega človeka, še večja čast pa, to ime zaslužiti! Le na nekaj vas opozorim, da spoznate resnico moje trditve. Sedanji omikani svet je v verskem oziru vnemaren nad vse mere, kakor sami veste. A vkljub tej verski vnemarnosti vendar-le vsi radi poudarjajo, da so kristijani, katoličani. In če bi kdo kakemu takemu slutvo-kristijanu rekel, da ni kristijan, čutil bi se zelo žaljenega na svoji časti. — Posvetne vlade raznih narodov so v sedanjem času pač malo krščanske, reči smem celó: vse prej nego krščanske ali celó katoliške. A vendar se vse nekako krčevito potegujejo za svoje krščansko ime. Portugalski kralj se rad naziva »najvernejšega kralja« (rex fidelissimus); brezbožna francoska vlada, zakleta sovražnica katoliške cerkve, se čuti vredno naslednico kralja, katerega je papež imenoval »najbolj krščanski kralj« (rex christianissimus). Požidovljeni Madjari se radi pobahajo, da so v »Marijanskem kraljestvu« itd. Prav nobena vlada doslej ni še rekla, da ni krščanska, še manj pa, da noče biti krščanska. Če se pa tako nekrščanski ljudje še vedno radi ponašajo s svojim krščanskim naslovom kakor sraka s pavjim perjem, uvidi iz tega lahko vsak človek, da ime kristijan je tudi v naših nevernih časih še zmerom častno pred celim svetom, da, pri vsi svoji zastarelosti bolj častno, nego vsako drugo slično ime vkljub svoji modernosti!

Zato, kristijani, smo tudi mi lahko ponosni na svoje krščansko ime, in svoje sv. vere krščansko-katoliške se pred celim svetom ne smemo sramovati!

Dokazal sem vam, predragi v Gospodu, kako potrebna, koristna in častna je močna vera za vsakega kristijana.

II. Pa, če pogledamo sedaj po svetu krščanskem na okoli, opazimo splošno malo, malo dejanske vere, kakor sem že rekel, in še ta vera, kolikor je je, je marsikdaj v marsikaterem žalibog nestanovitna, omahljiva.

Odkod to? Zakaj to? Kristijani omahujejo v veri, ker so v njej premalo ali celó nič ali napačno poučeni, ali pa, čeprav so dovolj poučeni, nimajo v sebi toliko moči in močatosti, da bi po veri živeli. Zato jo zaničujejo, zatirajo kot kako izpodtiko, ki jim je na poti. — Veliko jih je pa tudi takih, ki imajo trdno vero, tudi skušajo po njej živeti, a prevzeti sedanjega časovnega duha, se skrivajo, se sramujejo v javnosti svoje vere.

Vse to pa je za kristijana nevarno, škodljivo, ker 1. Bog studi in sovraži omahljivost v veri, 2. dela človeka časno in večno nesrečnega, 3. sramotno je skrivati svoje versko prepričanje, sramotno še bolj omahovanje v veri!

1. Bog studi in sovraži, pa tudi kaznuje omahovanje v veri. Jezus je rekel: *Kdor bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* (Luk. 12, 9.) Svoje učence na morju je karal: *Kaj ste boječi, maloverni?* (Mat. 8, 26.) Sv. Peter, gredoč po vodi, se je jel potapljati, ko je jel v veri omahovati; Gospod ga je otel, pa tudi oštel rekoč: *Maloverni, zakaj si dvomil?* (Mat. 14, 31.) Ko se je po svojem vstajenju prikazal na poti učencema, ki sta šla v Emaus ter mu izrazila svoje, če tudi rahle dvome o Jezusu, rekel jima je: *O vi nespametni in kasnega srca, verovati vse, kar so govorili preroki!* (Luk. 24, 25. cf. Mat. 16, 8.) V skrivnem razodenju (3. 15, 16.) govori sv. Duh po sv. Janezu: *O, ko bi bil gorak ali mrzel, ker pa si mlačen, in ne gorak, ne mrzel, izpljunil te bom iz svojih ust!* Bog je ukazal Mojzesu, naj udari po skali, iz katere priteče voda, da napoji Izraelce. Ker pa je le nekoliko dvomil zaradi trdovratnosti ljudstva, kaznoval ga je Bog, da ni dospel v obljubljeno deželo, temveč že med potjo umrl. (IV. Mojz. 20, 10—12. V. Mojz. 1, 37.) — Iz tega uvidimo, kako Bog sovraži in kaznuje omahovanje v veri.

2. Nestanovitnost v veri pa človeka naredi večno in časno nesrečnega. Da ga pogubi, spoznali ste iz uprav navedenih besedij. (Luk. 12, 9. Skr. raz. 3, 15. 16.) Da pa omahljivec v veri postane tudi časno nesrečen, uči nas vsakdanja skušnja. Omahovanje v veri je prvi korak v nesrečo. Resničen je pregovor: »Kjer vera fali, tam vse pod pot leti.« Odkod toliko hudodeistev v sedanjem času, toliko pobojev, samomorov, ropov, goljufij in drugih pregreh? Odtod, ker ti kristijani nimajo več močne npravne opore, katero jim ponuja sv. vera s svojimi nauki in zakramenti. Omahujoči v pravi veri omahujejo v vsem. Kakor se potapljašč človek oprijemlje vsake bilke, da bi se rešil gotovega pogina, tako se ti ljudje oprijemljejo v nekaki dušni obupnosti vsakovrstnih zmot, da bi se ob njih rešili.

Le jeden vzgled! Sv. vera nas uči: Bog je svet ustvaril. Jeden zmotenec pa uči: Ne! svet sam je Bog. Drugi: Ni Boga! Svet je nastal iz megle. Tretji: Ne iz megle, temveč iz nezavestnosti! Četrti: Saj niti ne vemo, če je svet, mi si ga samo mislimo! Peti: Ni sveta, to je le sanj; sanj imamo za resnico! Šesti: Ne le svet je sanj; mi sami smo le sanje! itd. Komu naj torej človek veruje, ko vsak drugače uči? Resnica je le jedna! Tako zmedeno se govori v blaznici, ne pa med pametnimi ljudmi to se pravi s človeško pametjo norce briti. Glejte, kam zaide človek, če omahne od prave močne vere Jezusove! Zjutraj tak revež ne vé, če bo zvečer smel še tisto verovati, kar ima zjutraj za pravo.

O vsch teh veljajo besede preroka Jeremije (2. 13.): *Studenec žive vode so zapustili in si izkopali kapnice, kapnice predrte, ki ne morejo držati vode.* Taki ljudje brez močne vere, omahujoči ob Jezusovem nauku so, kakor govori apostol sv. Juda Tadej (12. 13.), oblaki brez vode, katere vetrovi semtertje gonijo, so jesenska drevesa brez sadú, dvakrat usahnjena, izkoreninjena, so valovi divjega morja, ki svojo sramoto iz sebe penijo, so nestanovitne zvezde, katerim je temni vihar prihranjen na vekomaj. Kako resnične so besede sv. Krizostoma: »Kdor se vere drži, je srečen, kdor jo zapusti, je nesrečen!« Nad takimi zaslepljenci smemo z žalostnim pevcem Jeremijo žalostno klicati (Žal. pes. 4. 5.): *Kateri so sicer slaščice jedli, poginjajo na cestah; kateri so bili zrejeni v škrlatu, blato objemajo.*

In ne samo vsak posamnik jame propadati, kadar začne omahovati v veri, to je osoda tudi mogočnih narodov. Narodi, čeprav niso imeli prave vere, čeprav so živeli v velikih, groznih zmotah,

vendar so bili srečni, močni, zmagoslavni, dokler so se trdno držali svoje vere. Svet se je tresel nekdam pred Grki, Rimljani, Turki. Čeprav pogani, cvetela jim je sreča in blagostan, dokler so se držali svojih malikov. Ko pa so jeli cesarje obožavati, propadli so popolnoma. Jednako je bilo s Turki in z drugimi. Čim bolj so omahovali v veri, tem bolj je omahovala njih sreča in slava, dokler niso popolno propadli. In naš skromni narod slovenski — da še živi, da ga niso ukončali in zatrli strašni, neprestani navali od vseh strani, ima se zahvaliti največ temu, da je vedno ohranil si močno vero v Boga, da v njej ni omahoval.

3. Omahovanje v veri človeka torej pahne v nesrečo. Ob jednom pa je to omahovanje v najtehtnejši stvari, v sv. veri, za vsakega nečastno, sramotno!

Kdor je veren, zvest kristijan, je služabnik božji. Biti pa služabnik Boga najvišjega, je vendar nad vse častno. Kaj bi rekel naš mili vladar, ko bi se ga njegovi služabniki sramovali in tajili, da mu zvesto služijo? Ali bi ne bilo to hudo žaljenje vladarja samega? Tako žali Boga, kdor omahuje v veri vanj, v službi njegovi. H Kristusu je prišel nekdam po noči moder mož, vrl poštenjak Nikodem (Jan. 3.), ki pa je imel le to hibo, da se je bal ljudij zaradi svoje vere, v kateri še ni bil do cela utrjen. Takih plašnih Nikodemov je tudi v naši dōbi le preveč. Sicer dobri možje, možje poštenjaki, pa imajo vendar-le povsod svoje izgovore, da svojo vernost pred svetom skrijejo. Takim katoličanom zaklical bi besede sv. Izidorja: »Kakor tista vera nič ne pomaga, katero nosiš le na jeziku, a ne v srcu, tako ti tudi tista vera ne bo nič pomagala, katero imaš sicer v srcu, pa je z ustmi ne priznavaš.« Kristijan, ki se sramuje svojega verskega prepričanja, ki omahuje v tem, v čemur bi moral biti najtrdneji, je pač morda dober človek, a pravi, zvest katoličan vendar-le ni. Ni cel mož, je polovičar. Žalibog, da o takih marsikdaj veljajo besede sv. Bernarda: »Mnogo več škoduje napačen katoličan, kakor če se pokaže pravega odpadnika.«

Pokazal sem vam, predragi v Gospodu, kako je nam potrebna, koristna, kako je za vsakega častna močna, trdna vera; kako pa je nasprotno nevarna, škodljiva in nečastna omahljivost v veri.

Krščanski poslušalci, z Davidom kličem vam zopet vsakemu posebej in vsem skupaj: *Ojunači se, ter bodi mož! Bodi cel mož,*

cel katoličan! Bili so časi, ko so morali zvesti kristijani svojo vero spričevati na morišču in bojišču, ko so prelivali za-njo svojo srčno kri. Tega zdaj nam več ni treba. A boj se vendar le bije še vedno med vero in nevero. Na katero stran moramo stopiti mi, ne smemo nič pomišljati. Kar so bila nekdanjim kristijanom morišča in bojišča, to so nam v sedanjih razmerah katoliška shodišča in volišča. Tu se vselej pokažimo dejansko pred svetom, da nam bije srce za sveto vero katoliško! Naj se tudi nad nami vselej uresničujejo besede ljubljenca Jezusovega sv. Janeza: *To je zmaga, ki premaga svet, naša vera!* S sv. Pacijanom govorimo neustrašeno: *Kristijan je moje ime, katoličan moj priimek!*

Tudi med nami, predragi v Gospodu, so nekateri, kateri teh besedij ne umejo, ker jih nočejo umeti. Da, še več moram reči: Tudi med nami so trdnjave verske mlačnosti, verske omahljivosti in plašljivosti, trdnjave liberalizma, da ne rečem: trdnjave brezboštva! A mi, ki smo zunaj obzidja teh trdnjav, ojunavimo se, bodimo možje, da premagamo te trdnjave. Molitev nam bodi orožje, močna vera naš škit.

Izraelci so dolgo oblegali trdnjavo Jeriho brez uspeha. Ko so šli pa sedemkrat moleč okoli obzidja in trdno verovali v pomoč božjo, jelo se je zidovje samo rušiti in trdnjava je bila premagana. (Joz. 6. 5, 20.) Sv. Pavel govori (Hebr. 11, 30.). *Po veri je razpadlo jerihunško zidovje, po obhoji sedmerih dnij.* — Tako, kristijani, se bodo tudi naši močni veri in zaupni molitvi udale trdnjave verske neskrbnosti, liberalizma. Goré pregreh in brezboštva bomo premaknili izpred sebe z močno vero, kakor je premaknil sv. Gregor naravno goro v stran.

Grški pesnik Homer piše, da je junak Ulisses jadral po morju s svojimi tovariši. Zvedel je, da na nekem kraju v morju, koder bo tudi njemu treba peljati, morske deklice Sirene tako lepo in zapeljivo pojó, da so že mnogo pomorščakov zvale za seboj v vodo, odkoder se niso več vrnil. Ulisses, boječ se tega mamljivega in zapeljivega petja, zamašil je vsem svojim pomorščakom ušesa z voskom, da bi petja ne slišali, samega sebe pa je dal privezati sredi barke na orjaški steber ali jamboro, da bi, poslušajoč petje Siren, ne mogel iti za njimi.

Preljubi v Gospodu! Tudi mi jadramo skozi morje svetovnega vrvenja. Tudi v tem morju je neštevilno Sirén, ki s svojim mamljivim petjem zapeljujejo ljudi v pogubo. Take Sirene so liberalni govorniki na liberalnih shodih, take Sirene so brezbožne,

pohujšljive knjige, zapeljivi časniki, ki v lepih besedah, v lepi obliki prikrivajo mnogo dušnega strupa. Oh, koliko milovanja vrednih žrtev so že speljale te Sirene v pogubne valove nevere! Šli so za njimi in se niso več povrnili. Kristijani, varujmo se, da tudi nas ne zapeljejo te mamljive, goljufive, zapeljive Sirene! Zamašimo si ušesa z mehkim, milim voskom božje besede, da jih niti slišali ne bomo! In če smo pri vsem tem vendar-le še v nevarnosti, oklenimo se z vsemi močmi jambore našega življenja, sv. katoliške cerkve, katero sv. Pavel imenuje *steber in trdnost resnice* (1. Tim. 3, 15.). Dajmo se privezati na ta neomajljiv steber z onimi neporušljivimi vezmi, katere je spletel sam Jezus Kristus, — s sv. zakramenti!

Z apostolom Judo Tadejem vam kličem: *Preljubi, vzdajte se na svojo presveto vero in molite v sv. Duhu!* (Jud. 20.) In, da končam z besedami ravno istega kralja Davida, s čigar oporoko sem začel, zagotavljam vas: *Kdor tako dela, ne premakne se na veke!* (Ps. 14, 5.) Amen.

J. L. Benkovič.

2. Kako vreden je sv. Urh našega češčenja.

(Priložnostni govor za god sv. Urha.)

Glej veliki duhoven, ki je syoje dni Bogu dopadel.

Rimski breviarij.

Devet sto let je že preteklo, odkar je bil sveti Urh v Rimu slovesno prištet med svetnike. V katoliški cerkvi je, kakor vam je znano, navada, da, ako se po smrti kacega kristijana, ki je živel na zemlji pobožno in sveto ter se odlikoval v čednostih božjih in krščanskih, godé tudi čudeži, in se verniki s pobožnimi prošnjami do njega zatekajo, da se življenje takega kristijana preišče, in tudi natančno preiskujejo čudeži, če so v resnici ali pa se to ljudem le dozdeva. In ako se je vse to dokazalo in ni nikakega dvoma, da se je dotičnik s svojo priprošnjo pri Bogu v resnici skazal ljudem milostljivega, potem katoliška cerkev takega tudi slovesno med svetnike prišteje, in dovoli, da se mu smejo po vseh krajih svetá oltarji, ali cerkve na čast zidati in postavljati, da se mu v čast sme daritev svete maše opravljati, ter se sploh vernikom priporoča, naj se zaupno do tega svetnika obračajo v raznih zadevah, križih in težavah. Kakor rečeno, tako se je zgodilo tudi pred devet sto leti v Rimu z vašim farnim patronom. Zgodovina (Baronii Annales 993)

nam pripoveduje, da se je tisto leto pod papežem Ivanom XV. na prošnjo in željo vernikov iz Bavarskega v Rimu slovesno pritrdilo, da smejo verniki nekdanjega škofa iz Avgsburga kot svetnika častiti ter se mu priporočati. Mnogo škofov je natančno preiskalo vse življenje tega svetega moža, potrdili pa so tudi resnico čudežev, ki so se zgodili po njegovi prošnji bodisi še v življenju, bodisi po smrti. Slovesno se je takrat, bi rekel, prvič praznoval spomin tega svetnika v Rimu, odtod pa se je razširil po drugod ter se ohranil do današnjega časa. Mnogo cerkvâ se je pozidalo v čast temu svetniku, mnogo farâ tudi pri nas na Kranjskem si ga je izvolilo kot svojega posebnega zavetnika in priprošnjika. Tudi naša fara, odkar stoji, časti sv. Urha kot svojega pokrovitelja med nebeškimi prebivalci kot takega, ki posebno prosi za dušno in telesno srečo, za blagor in zveličanje faranov. In prav je tako. Saj nas uči sveta vera, da dostikrat, ko se človek zastonj ozira po ljudeh, naj bi mu pomagali, ko zastonj in morda s solzami v očeh išče človeške pomoči, dostikrat, ko smo od vseh na svetu zapuščeni, nam pomaga Bog po svojih svetnikih, naših priprošnjikih. Ali še drug vzrok imamo častiti svojega farnega patrona. Naši dedje so si ga izvolili kot svojega zavetnika. Oni so v skušnjavah in bridkostih se njemu priporočali, in to so nam kot neko dedščino zapustili, to so kot svojo zadnjo voljo in željo za našo pravo srečo nam s svojim vzgledom priporočili. Volja in želja naših pradedov pa nam bodi sveta in nepozabljiva. Kdor želje svojih prednikov ne spolnuje, jih niti vreden ni. Ali ne živimo mi na onem kraju, kjer so oni nekdam hodili in se potili? Ali nas ne napadajo ravno take skušnjave, s kakoršnjimi so se oni nekdam imeli bojevati? Ali ne zdihujemo mi v ravno istih bridkostih, katere so našim prednikom nekdam težila srca? Iščimo torej tudi mi ondi zdravila, pomoči in tolažbe, kjer so jo iskali in našli naši predniki. V tej cerkvi so se oni priporočevali svojemu farnemu patronu, tu so oni zadobivali moč in pomoč po prošnji sv. Urha. Mi pa naj bi na svojega farnega zavetnika pozabili? Ne morem trditi, da bi vi mlačni ali celó mrzli bili do svojega patrona. Ali da ta gorečnost, ki je od mladih nog v vašo srca vsajena, ne vsahne in ne pomine, zatorej želim ob današnji slovesnosti v kratkih besedah dokazati, kako vreden je sveti Urh našega češčenja.

Gospod Bog pa naj podpira naše premišljevanje z darovi svoje milosti po prošnji našega patrona.

Ako se ozremo v življenje sv. Urha, spoznali bomo, kako prikladno sveta cerkev moli o našem svetniku: *Glej veliki duhoven, ki je svoje dni Bogu dopadel . . .*

1. Še komaj sedemletnega dečka so poslali stariši v Švico v samostan St. Gallen, naj bi se ondi izučil v vednostih, katerih je bilo potreba sinu plemenite rodovine. Veselo je napredoval ondi v vednosti, še bolj pa v čednosti. Od tam so ga po dokončanih šolah menihi odpustili na dom. Ali stariši so ga kmalu poslali k škofu Adalbironu v Avgsburg, naj bi temu cerkvenemu knezu pomagal v njegovih opravilih. Kmalu zapazi škof lepe lastnosti pobožnega mladeniča, in njega svete čednosti, ter si ga vzame za pomočnika in ga posveti v duhovski stan.

Želja pa videti svetega očeta v Rimu, obiskati svete kraje, kjer sta prvaka izmed apostolov delovala in za sveto vero dala življenje, želja poljubiti sveto zemljo, katero je pojilo s svojo krvjo toliko mučenikov, ta želja ga je gnala v večno mesto. Zato se napoti tje z dovoljenjem svojega škofa. Prijazno je bil ondi sprejet od rimskega papeža, in ker je med tem škof v Avgsburgu umrl, želel je sveti oče mladega Urha posaditi na ondotni škofovski prestol. Ali v svoji ponižnosti se ni štel vrednega nastopiti tako odgovorno službo ter je na tihem iz mesta pobegnil.

Tako vidimo v mladosti sv. Urha, ki se je odlikoval s pobožnim življenjem in s krščanskimi čednostmi. *V svojih mladih dneh je Bogu dopadel.* Čudno bi se pač utegnilo komu dozdevati, da se je podal na tako dolgo pot v Rim ter v domovini pustil svojega predstojnika. Ali prav ta dogodek kaže trdno vero in gorečnost sv. Urha. Odkar stoji sv. katoliška cerkev, odkar je sveti Peter ondi postavil svoj apostolski sedež, vedno so se kristijani radi podajali na božjo pot, da bi ondi pokleknili na grob sv. Petra, da bi oživili svojo vero, da bi se očitno pripoznali h katoliški cerkvi, ki ima jednega vidnega poglavarja rimskega papeža, ki je naslednik sv. Petra in namestnik Jezusa Kristusa. In prav to, da se je sv. Urh še kot mlad duhovnik podal v Rim, nam je priča, da je bila njegova vera živa in trdna, da je hotel v večnem mestu svojo zvestobo pokazati do vidnega poglavarja svete katoliške cerkve, da hoče to verovati, kar sveti oče v Rimu veruje, da hoče tako živeti, kakor rimski papež živeti zapovedujejo. Predragi! Ni vsakemu dano obiskati svetega mesta Rima, ali vsak izmed nas pa lahko posnema sv. Urha v njegovi trdni neomahljivi veri, v

njegovi zvestobi do rimskega papeža. Dandanes se toliko govori o veri, toliko sovražnikov tudi vstaja zoper rimskega papeža! Mnogo jih pravi: da le pošteno živim, da nikogar ne oropam, ne ubijem, ne oškodujem, tako da bi me mogla sodnija poprijemati — to mi je zadosti. Najprvo je treba verovati v Boga in njegovo razodenje po Jezusu Kristusu, verovati, kar zapoveduje sv. katoliška cerkev, potem še le pridejo dela, in sicer dela po veri, kajti *vera brez del je mrtva*. In to vero je vsak izmed nas dolžan kazati ne samo v srcu, marveč tudi na jeziku, ne samo v duhu, marveč tudi v dejanju. Mnogo jih je, ki dandanes — žal, da tudi celo po naših krajih — o papežu, o škofih zaničljivo govoré, ki ne marajo poslušati njih naukov, ki menijo, da je zadosti, ako storé to, kar se jim zdi prijetno, kar pa je neprijetno, odložé ali utajé, češ, saj Bog ni tako strog, kakor so duhovniki . . . Predragi! *Varujte se lažnjivih prerokov*, uči nas Kristus, in oni, ki čez delovanje škofov, rimskega papeža zabavljajo, so se od Boga vže odvrnili in so na potu pogube, zakaj Kristus pravi: *Kdor vas zaničuje, mene zaničuje*, in kdor Kristusa zaničuje, je zoper Kristusa, in kdor je zoper Kristusa, godilo se mu bode nekdanj, kakor pripoveduje evangelijska prilika o ljuliki, ki bode pobrana in sežgana . . .

Svoje dni je Bogu dopadel; tako poje cerkev o našem patronu. Ali ni tudi tvoja želja, da se vzveličaš? Ali ne želiš tudi ti Bogu dopasti? In ker to želiš, posnemaj torej sv. Urha, ki je trden v veri, pobožen v kreposti spoznal za božji nauk, kar so ga duhovniki naučili v mladosti, živel po naukih svete cerkve in ljubil prisrčno, ter spoštoval naslednika sv. Petra, rimskega papeža.

2. Toda ozrimo se zopet v življenje našega svetnika. Povrnil se je v svojo domovino, za tistikrat se je škofovski časti ubranil. Toda, ko je bila škofija avgsburška zopet izpraznjena, bil je od duhovnikov in sosednih škofov soglasno izvoljen za škofa. V tej službi je ostal nad petdeset let. Sedaj šele se je začelo pravo njegovo delovanje: takrat so bili namreč slabi časi. Ljudstvo je bilo v vedni nevarnosti pred sovražnimi napadi divjih Madžarov. Ti so se večkrat pripodili na Bavarsko, so ondi ropali in požigali, tako da je postalo ljudstvo vsled tega surovo in podivjano. Samostani in cerkve so bile podrte, cele vasi ne družega ko razvalina, kazalo se je veliko pomanjkanje duhovščine. Kako odpomoči tem nezgodam? Peš je potoval sv. Urh po svoji škofiji, nastavljal duhovnike, urejeval službo božjo, pomirjeval ljudstvo, ter uboge zdatno podpiral in jim stregel. Tudi za državni mir je skrbel. Ko so

prihruli (l. 955) divji Madžari zopet na Bavarsko, navduševal je sveti Urh na konju sedeč vojake k hrabremu boju, s križem v roki jih v nemal zoper divje nevernike in s tem dosegel, da so bili Madžari v bitvi pri Lechfeldu tako potolčeni, da si niso nikdar več upali predrzno napadati nemškega ozemlja. — Premišljevaje to življenje, moramo tudi mi vsklikniti: *Glej, veliki duhoven!* Ko pa je s toliko gorečnostjo skrbel sv. Urh za duše izročeni svojih ovčic, nikakor ni zamudil še posebno za svojo poskrbeti. Životopis njegov nam pripoveduje, da je bil tako goreč za molitev, da je večkrat celo noč v molitvi prečul; v jedi in pijači bil je posebno trezen in njegovo največje veselje je bilo revnim pomagati, kar je tudi obilno storil, ker je več ko sto ubogih pogostil vsaki dan na svoje stroške. Tako je izvrševal troje najmenitnejših dobrih del: molitev, post in miloščino. *Glej, veliki dahoven.* In mi? V mislih so mi ob tej priliki besede pesnikove, ki poje: Spominek stavimo mu tak, da slednji skuša biti mu enak. Zares! Ob spominu na gorečnost sv. Urha dolžnost je tudi nam skleniti, da bomo hodili za njegovimi stopinjami. *Ne vsak, kateri pravi: Gospod, Gospod — pojde v nebeško kraljestvo, ampak, kdor spolni voljo nebeškega Očeta, tisti pojde v nebeško kraljestvo.* Kaj pomaga človeku, če celi svet pridobi, svojo dušo pa pogubi! Skrbi torej tudi ti za zveličanje svoje duše.

3. Ozrimo se še nekoliko na sv. Urha, ter premišljujmo ga v nebeški slavi. To je seveda za nas težka reč, ker smo si svesti besedij apostolovih, *da oko ni videlo, uho ni slišalo, v človeško srce ni prišlo, kar je Bog obljubil njim, ki se njega boje,* le toliko vemo, da cerkev poje tudi o našem svetniku: *pravičen je bil najden.* O pravičnih pa pravi Jezus, da pojdejo v večno življenje. Tako tudi sicer vemo o sv. Urhu, da se veseli že nad devetsto let v nebesih svoje zemeljske gorečnosti, toda preslabo je naše oko gledati ono neizmerno čast našega patrona v nebesih, premrzlo in preveč prsteno je naše srcé, da bi moglo občutiti radost sv. Urha v nebesih. Vendar pa po nekoliko lahko sklepamo povišanje sv. Urha v nebesih iz zunanjih znamenj, ki so se na priprošnjo njegovo zgodile. V mislih imam čudeže, ki so se vže za njegovega življenja, pa tudi po smrti njegovi dogodili. Zgodovina nam kaže, da se je po njegovi smrti toliko čudežev zgodilo, da je ljudstvo samo jelo častiti ga kot svetnika, ter po svojih škofih tako rekoč zahtevalo, naj ga v Rimu prištejejo med svetnike.

Mnogo teh čudežev ste vže čuli: jednega nas spominja podoba v velikem oltarju. Ko je namreč neki četrtek zvečer dolgo v noč se pogovarjal s svojim prijateljem sv. Konradom, škofom iz Konstanca, in so ostanki jedil še vedno bili na mizi, pride na jedenkrat poslanec bavarskega kralja z nekim pismom. Škof prebere, ter hoče poslanca poplačati s kosom mesa, katerega sta imela pri večerji. Ali ni na to mislil, da je vže petek. Hudobni poslanec vzame meso, je shrani v svoji torbi, ter domov prišedši zatoži pobožnega škofa pri svojem gospodu, češ: cerkvenih postov ne spolnuje. Da bi dokazal svojo trditev, potegne iz torbe kos mesa in glej čudo! meso se je izpremenilo v — ribo. Tako je Gospod Bog čudovito obvaroval svojega služabnika pred obrekljivim zalezovanjem hudobnega poslanca.

Še drug čudež nam pripoveduje zgodovina: češčenje našega svetnika se je hitro razširilo po vsej okolici avgsburgške škofije. Vsako leto so verniki praznovali smrtni dan svojega škofa, ker on — se je reklo — ni umrl, temveč prerodil se je takrat za nebesa. Nekdo pa, ki je bil posebno zaverovan v svoja časna opravila, sušil je tisti dan seno na svojem travniku, ter ga v kupce nabiral. Ali ko drugi dan hoče senó naložiti na voz, vidi, da so kupci sena po vrhu kakor drugi, znotraj pa ni bilo družega nego pepel mesto sena. Tako je bil primoran tisti kmetovalec prihodnje leto — dostavlja zgodovinar — praznovati god sv. Urha z drugimi, če ne že toliko zaradi spoštovanja do svetnika, pa vsaj zato, da bi ga zopet kaka nesreča ne zadela. Gospod sam je namreč hotel skrbeti za čast svojega zvestega služabnika.

In pismo, s katerim so rimski papež razglasili sv. Urha za svetnika, je potrdilo mnogo škofov, ki so življenje tega svetnika preiskavali, da je Gospod Bog tega svetnika poveličal vže na zemlji, posebno pa so se po smrti godili čudeži po njegovi priprošnji, ki očitno kažejo, da je bil sv. Urh visoko v slavi in časti povišan, ter je mogočen priprošnjik v nebesih vsem, ki se k njemu zatekajo.

Predragi v Gospodu! Prišli smo zopet do tje, kjer smo začeli. Prepričali smo se, kako vreden je sv. Urh našega češčenja, ker se je že tu na zemlji odlikoval s pobožnim življenjem in s krščanskimi čednostimi. Njegova gorečnost je vzgled vsem, kako se moramo truditi, da se Bogu povsod čast skazuje. In kot mogočen priprošnjik nas vedno opominja, da ga častimo in se mu priporočamo. K temu nas spodbuja tudi krasna podoba v altarju. Svetnik ima sklenjene roke in pogled obrnjen proti nebeški kraljici. Tako je pripravljen prositi za nas. Tako prosi za nas *veliki duhoven, ki je svoje dni Bogu dopadel*. Častimo ga, in se mu priporočujmo, da se kedaj zedinimo ž njim v nebeški slavi. Amen.

Dr. A. Karlin.

Peta nedelja po binkoštih.

I. Krščanska krotkost.

Blagor krotkim, ker zemljo bodo
posedli. Mat. 5, 4.

Ko je poslal egiptovski Jožef svoje brate iz Egipta nazaj v hišo svojega očeta, jim je dal ta-le nauk na pot: *Nikar se ne kregajte po potu.* (I. Moz. 45, 24.) Isti nauk nam daje tudi ravno prebrani sv. evangelij; svari nas pred jezo in pred vsem, kar iz jeze izvira: prepiri, sovraštva, očitanja, zasramovanja itd. — *Jaz vam povem, pravi Kristus, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče „raka“ (t. j. po naše ničvrednež), bo kriv zbora (pred katerim so se velike hudobije sodile). Kdor pa reče norec, bo kriv peklenškega ognja.* (Mat. 5, 22.)

Judje so mislili, da peta zapoved prepoveduje samo vnanje dejanje poboja; Jezus pa uči, da že sama jeza v srcu je greh, je tedaj prepovedana, in kristijan se je mora bati, kakor se je Jud bal poboja, kajti za samo besedo »norec«, v jezi zoper bližnjega izrečeno, žuga Gospod kristijanom večno trpljenje. Kdo bi se tedaj ne bal pravične sodbe božje? In vendar, kako so vzlasti nekateri k jezi nagneni! Koliko se stori v jezi kletvine, rotenja, očitanja, zasramovanja! — Splošno opazujemo, da si svet današnje dni premalo prizadeva za ono čednost, ki nas uči jezo premagovati, svoje nagnjenje krotiti in razžalniku iz srca odpustiti. Da bomo v prihodnje vedeli, kdaj se smemo in kako se smemo jeziti, bomo 1. premislili danes jezi nasprotno čednost, to je k r š č a n s k o k r o t k o s t, ali pohlevnost, 2. pa tudi njeno lepoto in p o t r e b n o s t. — Jezus, krotki in iz srca ponižni, stori s svojo milostjo krotke tudi nas, da hodimo, kot Jožefovi bratje, iz zemeljskega Egipta proti večno srečnemu življenju mirno, krotko in prijazno z množico svojih bratov in spremljevalcev!

1. Krotkost je tista čednost, s katero po pravilih zdrave pameti jezo omejujemo ali krotimo. Pravim pa, da imamo krotiti jezo po pravi pameti, zakaj jeza sama ob sebi še ni greh; saj govorimo celó o sveti jezi, ki ne samo ni pregrešna, ampak je celó dostikrat potrebna. Jeza je tedaj včasih pravična, včasih pregrešna. Pregrešna je, kedar nasprotuje zdravi pameti, kedar se jezimo brez vzroka ali čez mero. Kdaj pa je pravična? P r a -

v i č n a je takrat, kadar *a)* ni proti našemu razumu, ampak se dá voditi treznemu, zdravemu razsodku, hladnokrvni, pametni presoji dejanja, nad katerim se jezimo, in *b)* kedar se ne hudujemo nad osebo, ki je kaj zagrešila, ampak nad storjenim grehom ali hudobijo. Zato nas opominja tudi psalmist rekoč: *Ko se jezite, ne grešite.* (Ps. 4, 5.) Ako vas namreč jeza in nevolja popade, ne grešite s tem, da bi jo dalj časa držali v sebi, ampak *solnce naj ne zaide v vaši jezi*, svari apostol Pavel (Efež. 4, 26.). Kaj naj porečemo tedaj o tistih, ki nosijo v svojem srcu jezo, s o v r a š t v o cele tedne, da včasih leta in leta? Taki ne pomislijo, da velikrat mala iskrica jeze vsplamti, če se dolgo neti in podpihuje, v velikansk ogenj sovraštva, prepira, maščevanja! Ne pomislijo, da je jeza že taka, da si osvoji kmalu ves prostor našega srca, če jej privolimo v njem le majhen kotiček, da je podobna kači, ki potegne kmalu celo truplo skoz razpoklino, da le jedenkrat glavo skoz pomolí. Kako morejo taki upati pri Bogu odpuščenja grehov? Kako si upajo moliti: *Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom?* Kako morejo pričakovati, da bodo uslišane njih prošnje, dopadljive Bogu njih daritve, ko vendar sam Gospod govori: *Če prineseš dar k altarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe: pusti ondi svoj dar pred altarjem in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar.* (Mat. 5, 23.)

Krščanska krotkost pa ne tirja, naj se nikoli ne jezimo, marveč velikrat se celó moramo razvneti, govoriti v hujših, ostrejših besedah, kadar krotke in mile nič več ne pomagajo. To nam potrdi obilo svetopisemskih vzgledov. Tu vam povem le jednega.

Znano vam je, kako so bili napravili Izraelci pod goro Sinajsko, ko se je Mozes v pogovoru z Bogom mudil na gori štirideset dnij, zlato tele in je molili. Gospodu se je vnela zato jeza zoper nje. Mozesa pošlje z gore; in ko se ta približa šotoru in zagleda tele in ples, se je silno razsrdil in iz roke je tabli zagnal, (na katerih so bile vdolbene desetere zapovedi Gospodove) in ji je razdrobil pod goro. Zgrabil je tele, ki so je bili naredili, in je sežgal, strl v prah, ga stresel v vodo, katero je dal piti Izraelovim otrokom. In zbral je okoli sebe sinove Levijeve, kateri so pomorili tisti dan več tisoč mož. (II. Mojz. 32.)

Tako vas tudi samo opomnim znanega dejanja gorečega preroka Eli je, ki je bil osramotil štiristopetdeset prerokov Balovih, ki so zapeljevali sinove Izraelske v nesramno malikovalstvo. Ko so namreč krivi preroki zastoj klicali od jutra do poludne nad pripravljeno žrtvo ali daritvijo: »Bal, usliši nas«, da bi bil ogenj

padel z nebá nad daritev ter jo sežgal, kar se je pa na Elijevo prošnjo v resnici zgodilo, in je ljudstvo palo na svoj obraz ter spoznalo: »Gospod sam je Bog, Gospod sam je Bog«, jim je rekel Elija: »Primité Balove preroke in ne jeden naj ne uide izmed njih. In ko so jih bili prijeli, jih je peljal Elija k potoku Kišonu in jih je ondi pomoril. (III. Kralj. 18.)

Tu imate vzgleda pravične ali svete jeze, o kateri nas uči sama božja beseda svetega pisma.

In mar ne vidimo iste gorečnosti, iste svete jeze tudi v obnašanju Sina božjega, ki ni le v hudi nevolji z ostrimi besedami pokaral slabih dejanj hinavskih farizejev, ko je videl nespodobnosti v hiši Gospodovi, ampak je šel v tempelj in jih je začel izganjati, kateri so v njem prodajali in kupovali. (Luk. 19, 45.)

Pravična, sveta gorečnost naj tudi nas navdihuje, kadar se hudujemo ali jezimo! Vzlasti pokladam to na srce starišem in rednikom, vzgojiteljem in predpostavljenim. Vedno pa imejmo vsi pred očmi, da je jeza pregrešna, če prehití ali premaga pamet; ali kedar se ne jezimo nad grehom, ampak nad grešnikom. Osebo grešnikovo moramo ljubiti, greh pa sovražiti. Zato nas opominja sv. Avguštin rekoč: »Bratje moji, vadite se, kolikor morete, da se skazujete krotke tudi nasproti sovražnikom. Brzdajte jezo, ki vas spodbada k maščevanju!« (Serm. 315. in sol. s. Stephani 2. n. 9.) In sv. Gregor Veliki veli: Kadar gorečnost spodbada duha, je treba jako skrbeti, da jeza ne gospoduje pameti; da se ne šopiri kot gospodinja, ampak je kot dekla poslušna, katera ne obrača hrbta zapovedujoči pameti. (Lib. V. Moral. c. 45. n. 83.)

2. Kdor tako dela, kaže, da ima v oblasti samega sebe, da zna krotiti svoje počutke in občutke, da more in zna premagovati, zatajevati tudi svojo jezo. In »ker je lože odpovedati se temu, kar kdo ima, kakor temu, kar kdo je,« (S. Gregor. Hom. 32. in Matth. c. 16.) namreč nerednim svojim občutkom, vzlasti jezi, zato vidimo, kako lepa in velika je ta čednost, katero zato slavi in priporoča sv. pismo: *Sin, v pohlevnosti ohrani svojo dušo in daj ji čast po njeni vrednosti*, govori modri Sirah. (10, 31.)

Kdor je pohleven in krotek, posluša radovoljno, ko ga drugi učijo, svarijo, opominjajo, je sprejemljiv za resnico. Zato bodi pohleven pri poslušanju besede, da jo razumeš. (Prid. 5, 13.) V krotkosti hranite vsajeno besedo, katera more vzveličati vaše duše, opominja sv. Jakob (1, 21.)

Krotkost nas med vsemi čednostmi najbolj podobne stori Zveličarju našemu, ki je prišel k nam kot kralj krotak, ki

je bil kot krotko jagnje, katero peljejo v mesnico (Jerem. 11, 19.), ki je bil kakor jagnje, ki molči pred njim, ki ga striže, in ne odpre svojih ust. (Iz. 53, 7.) Zato prosi apostol Korinčane pri krotkosti in dobrotljivosti Kristusovi, (2. Kor. 2, 1.) kateri nas prosi tudi sam, naj se učimo od njega rekoč: *Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen, in pokoj boste našli svojim dušam.* (Mat. 11, 92.)

Krotkost nas dalje prijetne stori Bogu in ljudem, kajti Gospodu dopade vera in krotkost. (Prid. 1, 35.) Zato bo učil krotke svoja pota, (Ps. 24, 9.) krotkim svojo milost daje, ter krotke povišuje k zveličanju.

Pa ne samo Božje, tudi ljubezen ljudij si pridobimo s krotkostjo: *Sin*, tako opominja modri Sirah, *s krotkostjo dopolnuj svoja dela in boš zraven človeške časti tudi ljubljen.*

Krotkost nam dobi mi^r in pokoj na zemlji, in stalni ter večni počitek v nebesih. Svet sicer pravi: Kako srečen je, ki vsacega užene, premaga in prekosi; Kristus pa pravi: *Blagor krotkim, ker zemljo bodo posegli.* (Mat. 5, 4.) *Da, pohlevni bodo podedovali deželo: in veselili se bodo v obilnem miru.* (Ps. 36, 11.)

Ker je ta čednost tako lepa, ker nas Bogu in ljudem prijetne stori, skrbimo, da si jo ohranimo, ali priborimo, če je nimamo. Premagujmo jezo popolno, zakaj boljše je, da si prizadevamo brez jeze živeti, kakor zmerno in modro se je posluževati, kar bi še ne bilo pregrešno. V tem smislu piše sv. Avguštin Profuturu: »Boljšo je, da zabranimo tudi pravični in zmerni jezi pristop, kakor da bi ga ji dovolili, četudi bi bila le prav majhna. Zakaj jeza, če se je vrila v naše srce, ne dá se z lepa izgnati. Pride namreč kot majhen brstek, pa kmalo korenine požene; in preden se tega zavemo, izrase v veliko drevo. Če si pridobi jeza le jedno samo noč, da se nagne nad njo solnce za goro — kar apostol prepoveduje, — potem se sprevrže v sovraštvo, katerega se je težko znebiti. Na tisoče podpihovalcev se ji bo pridružilo, in tako bo jeza rastla ter močnejša postajala, zakaj jezen človek nikdar ne misli, da bi bila njegova jeza krivična.«

Da, iz majhnega brstka zraste jeza v veliko drevo, iz malega kamna, ob kateri smo se spodtaknili, v velikansko skalovje. Saj vemo, da prišteva katekizem jezo naglavni in grehom, kajti iz nje se rodijo zaničevanja, zasramovanja, prepiri, sovraštva, kletvine, da, o strah, celó bogokletstva!

Kako pa naj odpodim to strupeno kačo, me znabiti vprašuješ? Moj dragi! Kedar se vjeziš, tedaj moraš naglo, pa brez togote in tudi ne siloma, temveč pohlevno pa skrbno, zbrati svoje dušne moči. V tem mirnem stanju stôri kar je svetoval sv. Avguštin v visoki starosti mlademu škofu Avksiliju: Stôri, kar se *možu spodobi*, t. j. junaško jezo premaguj! Ako bi se pa tebi zgodilo, kakor možu po volji božji, kateri toži v svojih psalmih: *Moje oko je skaljeno zavoljo silnosti moje jeze*, tedaj pribeži k Bogu in reci: *Usmili se me, o Gospod! da bo stegnil svojo desnico in tvojo jezo ukrotil*.

Boga kličemo tedaj na pomoč, kedar nas jeza vznemirja, kakor so ga klicali apostoli v burnih valovih na morju. On bo zapovedal valovom našega srca, da se bodo plegli in velika tihota bo nastala. In ko bi bil morda že kaj v jezi počel, popravi, kakor hitro se zaveš, ta pogrešek s kakim dejanjem krotkosti do tega človeka, radi katerega si se razjezil. Spominjaj pa se zraven, da ne boš imel medú sladkosti in krotkosti samo na jeziku, temveč tudi v prsih, to je v vsej notranjosti tvoje duše; ne samo do drugih ter ptujih ljudij, ampak tudi do svojih domačih, bližnjih sosedov in znancev.

H koncu še jeden vzgled! Sv. Frančišek Ksav., misijonar v Japoniji, je prišel nekoč s svojim sodelavcem v vinogradu Gospodovem, Fernandezom, v mesto Amanguchi, kjer je na obljudenem trgu oznanoval sv. vero. Iz množice se mu približa nek človek, kakor bi ga hoteli kaj vprašati; a v tem hipu mu sramotno pljune v obraz. In kaj stori misijonar? Ne da bi izrekel besedico, ne da bi pokazal najmanjšo razburjenost, se obriše ter svoj govor nadaljuje. In glejte, neverni Japonci so spoznali, da vera, katero jim oznanuje ta mož, katera upogne človeka, da tako premaguje samega sebe, jim je prišla z nebes in nek imeniten Japonec je poprosil na mestu za sv. krst.

K temu ne pristavim drugzega kot: *Pojdi in tudi ti tako stôri. Amen.*

Dr. J. L.

2. Naša pravičnost bodi obilnejša, kakor pismarjev in farizejev!

»Če vaša pravičnost ne bo obilnejša, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo.« Mat. 5, 20.

Zadnjo nedeljo smo videli Zveličarja na Genezareškem jezeru v čolnu sv. Petra, kjer je iz čolna ven množice učil in potem storil čudež preobilnega ribjega lova, da je učence, kakor množice ljudstva

potrdil v resnicah, katere jim je ravno poprej razlagal. Današnji sv. evangelij pa nam kaže Zveličarja na neki gori blizo tega jezera, kjer jih uči osmero zveličanskih čednostij, svoje apostole imenuje sol zemlje in luč sveta in ljudem pové, da ni prišel postaviti in prerokov odpraviti, ampak dopolniti, in da ravno izpolnovanje teh zapovedi pelje v zveličanje. Posebno pa še Kristus v tej pridigi na gori poudarja, da ni dovolj, če postavimo izpolnujemo le na videz pred ljudmi, ampak jo je treba izpolnovati v mislih in željah, katere notranje svetosti je ravno manjkalo pismarjem in farizejem. Zato jim je rekel: *Če vaša pravičnost ne bo obilnejša, kakor je pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo* (Mat. 5, 20.). Poleg teh besed Kristusovih primerimo danes ob kratkem svojo pravičnost s pravičnostjo pismarjev in farizejev, da prevedimo, če si smemo kaj upanja delati po nebesih. Zato rečem: Kar je pravičnosti farizejev manjkalo, to mora naša pravičnost nadomestiti, sicer smemo tako malo zveličanja pričakovati, kakor pismarji in farizeji. — O tem na dalje v imenu Jezusovem.

1. Pravičnosti farizejev je manjkalo pred vsem drugim prave podlage čednosti in svetosti, in ta podlaga je živa vera. O tej pravi sv. apostol Pavel: *Pravični živi iz vere* (Rimlj. 1, 17.), to se pravi: Vse razsodbe našega razuma, vse želje in vsi občutljivi našega srca; naše besede in dejanja se morajo ravnati in vjemati z nauki sv. vere, ker zopet govori apostol: *Brez vere ni mogoče Bogu dopasti* (Hebr. 11, 6.). Farizeji nasproti niso verovali, da je Kristus pravi Bog, niso verovali ne v njegove nauke, ne v pripomočke, katere je Kristus postavil v zveličanje, ne v sv. cerkev, katero je Kristus ustanovil. Njih pravičnost je bila torej le navidezna in jednaka poslopju, kateremu manjka podlage, in katero bi moralo v zraku viseti, kar pa je ravno nemogoče. — Ti farizejski pravičnosti pa je jednaka pravičnost vseh brezvercev in krivovercev, katerim je človekoljubnost, zvestoba, ljubezen itd. vedno na jeziku, in ker jim teh čednostij v srcu, v dejanju in v resnici, ter še zlasti vere kot podlage teh čednostij manjka, zato jim veljajo besede Kristusove: *Če vaša pravičnost ne bo obilnejša, kakor pismarjev in farizejev, ne pridete v nebeško kraljestvo*. Pravičnosti pismarjev in farizejev je

2. manjkalo prave ljubezni do Boga in do bližnjega; do Boga, ker so sina Božjega črtili do smrti in so celo njegovi križavci in ubijalci postali, do bližnjega pa, ker ljubezni do sovražnikov

in ptujcev niso poznali, vdove in sirote so zatirali, bolnikov ob sobotah odzdravljati niso dopuščali, zakone so iz najmanjših vzrokov razdirali itd. Sv. apostol Pavel nasproti uči: *Ako bi angeljske in človeške jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bil bi, kakor zvoneč bron ali zvoneč kreguljček. In če bi vedel prerokovati, in vedel vse skrivnosti in imel vso učnost ter imel vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa ne bi imel, nisem nič. In če bi svoje imenje za živež mej uboge razdelil; in če bi svoje telo dal, da bi zgorelo, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga (I. Kor. 13.).* Tako je bila tudi pravičnost farizejev zvoneč bron, ki je veliko šuma in hrupa pred ljudmi delal; a v resnici ni bil nič in jim nič ni koristil.

Tej farizejski pravičnosti jednaka je pravičnost tistih kristijanov, ki v smrtnih grehilih živé kot sovražniki Božji, kateri zoper cerkev Božjo, zoper vero in čednost govore, škofo in mašnike psujejo in obrekujejo, bližnjega v njegovih potrebah zapusté, mu njegovo srečo zavidajo in se njegove nesreče veselé — vsem tem veljajo besede Kristusove: *Če vaša pravičnost ne bo obilnejša kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.*

3. Pravičnost farizejev je bila le zunanja brez notranje čistosti. Varovali so se zunanjih velikih grehov v delih; a za notranje hudobne misli in želje jim ni bilo mar. Njih pravičnost je bila hinavska, in zato jim je Kristus rekel: *Gorjé vam, vi pismarji in farizeji, vi hinavci, kateri čistite, kar je zunaj kozarca in sklede, znotraj pa ste polni ropa in gnusobe. Gorjé vam, ker ste jednaki pobeljenim grobom, ker se od zunaj ljudem lepi zdé, od znotraj pa so polni mrtvaških kostij in gnusobe! Tako se tudi vi ljudem sicer od zunaj vidite pravični, znotraj pa ste polni hinavščine in krivice. (Mat. 23, 25—28.)* — Tej hinavski, farizejski pravičnosti jednaki so tisti kristijani, katerim je že dovolj, da se varujejo tistih grehov in hudobij, zaradi katerih bi pred drugimi ljudmi prišli ob čast in dobro ime. Farizejski hinavci so, ki se nam spredaj ližejo, zadej pa grizejo, tisti, ki zaradi ljudij v cerkev hodijo ali sv. zakramente prejemajo, hinavci in farizeji so vsi tisti, ki se še v spovednici prikrivajo, svoje grehe izgovarjajo in zmanjšujejo. Vsem tem in še brez števila takim hinavcem in farizejem veljajo današnje besede Kristusove: *Če vaša pravičnost ne bo obilnejša, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.*

4. Pravičnost farizejev in pismarjev je bila tako narobe, da so male grehe imeli za velike in se jih skrbno ogibali, velike grehe pa so brez strahu doprinašali. Če je kdo pri judih opustil navadno

umivanje, če je radi lakote osmuknil na polju kak klas, ali v soboto kakega bolnika zdravil, to so jim bili veliki grehi; a sovražniku še tako veliko krivico storiti, sirotnaka zatreti, najnesramnejše misli v srcu pasti ali grehe zoper četrto božjo zapoved, vse to in jednako so jim bile malenkosti, če ne naravnost dovoljene in brez greha. Zato jim je Kristus žugal, rekoč: *Gorje vam, pismarji in farizeji, kateri desetinite meto, jancž in kumno, in opuščate, kar je imenitnejšega v postavi, pravico in usmiljenje in vero. Slepi vodniki! kateri komarje precejate, kamele pa požirate* (Mat. 23, 23. 24.). — In koliko je tacih farizejev in pismarjev med kristijani, in še največ med stariši in predpostavljenimi! Če ti bo otrok ali posel le kako malo škodo storil, kako povelje pozabil ali kar si bodi nerodnega storil, ne bo vpitja in kletve ne konca ne kraja. Če se pa ob nedeljah in praznikih po krčmah klati, zapravlja in med pijanci do krvi kolje in pobija, če med igralce zahaja in po noči vasuje in se z vlačugami vlačí, o koliko starišev, gospodarjev in gospodinj je takih, kateri k vsemu temu molčé, in ne jezika ne prsta ne obrnejo, da bi tako pohujšanje ovrli in odpravili! Vsem tem veljajo besede Kristusove v sv. evangeliju: *Če vaša pravičnost ne bo obilnejša, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.*

Vidite, kristijani, to so velike resnice, katere nam današnji sv. evangelij na srce polaga. Naša vest nam bo odgovorila, kako je z našo pravičnostjo, in če moremo poleg te svoje pravičnosti kaj upanja imeti po nebesih. Nebesa so v naši volji in v naših rokah, če bo naša pravičnost ne po vzgledih farizejev, ampak po zapovedih Kristusovih in sv. cerkve uravnana. Amen.

M. Torkar.

Šesta nedelja po binkoštih.

I. Usmiljenje božje.

Množica se mi smili.

Mark. 8, 2.

Sama milost in dobrota je bilo Jezusovo življenje na svetu. Vsaka beseda iz njegovih ust je bila prelep nauk za naše zveličanje; vsako delo njegovih rok je bil dobroten čudež za človeško življenje. Danes moramo občudovati usmiljeno Srce Jezusovo do ljudstva. Rekel je namreč: *Ljudstvo se mi smili.* In zakaj? Zato, ker ni

imelo več živeža, trpelo je lakoto. Bilo je že tretji dan pri njem; živež, katerega je vzelo od doma s seboj, pošel je; zato pravi Gospod: *Ako jih spustim domov, bodo omagali na potu.* Tedaj je Jezus storil čudež, pomnožil kruh, tako, da so se vsi nasitili od njega. — S tem je pokazal najlepšo čednost presv. svojega Srca — usmiljenje. Kristus je pa pravi Bog, torej je usmiljenje njegovo tudi usmiljenje božje.

Ni je lastnosti božje, za katero bi morali Bogu bolj hvaležni biti, kakor ravno usmiljenje, katero skazuje ljudem ob raznih prilikah. Da bode naša hvaležnost toliko večja, hočem vam danes govoriti o usmiljenju božjem.

Katekizem pravi: Bog je neskončno usmiljen t. j. »On nam odpušča naše grehe, ako se resnično poboljšamo«. Usmiljenega imenuje katekizem torej Bogá zato, ker človeku grehe odpušča. Zakaj? Usmiljenega imenujemo sploh onega človeka, ki ima sočutje z nesrečo bližnjega ter mu skuša tudi pomagati. Usmiljenja vredni se nam zdé bolniki, veliki reveži, ponesrečeni, zapuščene sirote, ki nimajo nikogar več svojih. Pa to so le časne nesreče. Te niso najhujše. Saj minejo. Če jih voljno prenašamo, zaslužimo si pa z njimi večno srečo. — Ali največja nesreča je, ako živi človek v neprijaznosti božji; ako ga ne sovražijo samo ljudje, ampak tudi Bog. Največje hudo, pravi katekizem, je greh. Zakaj človek v stanu smrtnega greha nima mirne vesti, nič ne more za nebesa zaslužiti in če takó umrje — gorjé mu. Ker je torej smrtni greh za človeka tolika nesreča, zato ima Bog z grešnikom tudi usmiljenje in sočutje. In kako kaže to?

1. S tem, da ga ne kaznuje precej po storjenem grehu, kakor zasluži, ampak pusti ga še pri življenju, da bi se poboljšal. *Bog noče smrti grešnikove, ampak da se spokori in živi,* pravi sveto pismo. Ravno v tem se kaže veliko usmiljenje božje, da človeka ne pokliče v smrtnem grehu s tega svetá, ampak mu dá še priliko spovedati se in pokoro delati. Ko bi vsak človek precej po storjenem grehu umrl, koliko več bi jih bilo pogubljenih! Kralj David je dvakrat močno grešil; ali Bog ga ni precej kaznoval, pustil ga je še pri življenju. Zakaj? Iz samega usmiljenja, da bi namreč David v grehih ne umrl, ampak se spoznal in poboljšal. In kralj se je res spreobrnil in potem zveličal. Zato ne neha poveličevati v svojih pesmih, psalmi imenovanih, usmiljenja božjega, ampak kliče: *Milostljiv in usmiljen je Gospod, ne srdi se večno,*

tudi ne žuga vekomaj. Ni nam storil po naših grehah, ni nam povračeval po naših hudobijah.

In tudi vam, dragi v Kristusu, morda vest marsikaj očita iz poprejšnjega ali sedanjega življenja. Zato spoznajte in hvalite usmiljenje božje, rekoč: Tisočera Ti hvala, o Gospod, da nas pustiš še živeti in daješ priliko pokoro delati za svoje grehe! Ako bi bili takrat in takrat umrli, bili bi zdaj že v Kajnovi in Iškarijotovi družbi v pogubljenju.

2. Bog pa svojega usmiljenja proti grešniku ne kaže samo s tem, da ga čaka leta in leta, kdaj se bo poboljšal, ampak skazuje mu v grešnem njegovem stanu dobrote; daje mu zdravje, skrbi mu za živež. On ga nadalje tudi opominja k poboljšanju na razne načine: zdaj po glasu vesti, zdaj po opominih starišev ali dušnih pastirjev, zdaj po kaki nesreči, katero mu pošlje zato, da bi ga zbudil iz dušnega spanja. On ga kliče in vabi, kakor sam pravi v starem zakonu: *Povrnite se k meni nazaj s celim svojim srcem, ker jaz sem dober, usmiljen, potrpežljiv in poln usmiljenja* (Joel 2, 12 — 13.). Lep vzgled za to, kako Bog grešnika išče, imamo ravno v priliki »dobrega pastirja«. — Dobri pastir ne miruje poprej, da najde izgubljeno ovco. Gré za njo čez hrib in dol, čez drn in strn; ne boji se težav, pusti onih devetindevetdeset — in gre za izgubljeno ter išče tako dolgo, da jo najde. Tako, predragi, tudi Bog, Jezus Kristus, najboljši pastir, ne izpusti grešnika takorekoč iz svojih očij, ga išče in kliče mesece in leta. Spomnimo se le na Marijo Magdaleno! Bila je znana grešnica, vsemu mestu v pohujšanje. Ali Gospod Zveličar, *ki je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega* — zahajal je večkrat k njenemu bratu Lazarju, da bi jo pripeljal k spoznanju resnice, k spoznanju njenega grešnega stanu. In res! ta »izgubljena ovca« se mu je dala najti, spoznala je svoj nevarni grešni stan, kesala se iz dna srca, pokleknila pred Jezusa, močila mu noge s solzami, s solzami žalovanja in pokore ter brisala s svojimi lasmi. Usmiljenje božje ni poprej odnehalo, da je našlo to »izgubljeno ovco«. Ali pomislimo Samaritanko pri Jakobovem vodnjaku! Bilo je lepega poletnega dné. Gospod Zveličar je bil ves truden od hoje na dolgem potu, vročina je bila huda — vendar ni šel z drugimi apostoli v mesto Samarijo pokrepčat se, ampak počakal je sredi polja pri Jakobovem vodnjaku. Zakaj? Čakal je »izgubljeno ovco«, grešno Samaritanko, o kateri je vedel, da bo prišla zajemat vodo. In ko je prišla, prepričal jo je kmalu, da je on obljubljeni Odrešenik, pravi Sin božji. Povedal

ji je sam njene grehe, pokazal ji veliko nevarnost njene duše, ako jo smrt zasači v tem stanu. Samaritanka se spozná, kesá, trdno sklene poboljšati se. »Izgubljena ovca« se je našla. Precej gré v mesto nazaj ter tudi drugim oznanuje Odrešenika, katerega je videla pri vodnjaku ter jim pravi, da naj verujejo vanj! Usmiljeni Jezus jo je iskal in tudi našel.

Kaj podučljiva je tudi ta-le dogodba. — V nekem francoskem mestu je nesel duhovnik sv. popotnico k bolniku Nek delavec, ki je živel v velikih grehah, vidi, da gré mašnik po cesti proti njemu. Preklinjaje je šel hitro v neko drugo ulico, da bi mu ne bilo treba poklekniti pred Najsvetejšim. Duhovnik gré v ulico za njim. Delavec zbeži jezen zopet v neko drugo ulico. Mašnik se podá za njim. Slednjič skoči delavec v neko hišo, misleč: tu sem ga menda vsaj ne bó. Tudi duhovnik stopi s sv. popotnico v tisto hišo; zakaj ravno tam bil je bolnik, h kateremu je bil klican. Ves razburjen odpré zdaj delavec prva vrata, stopi v bolniško sobo, kamor je seveda šel tudi mašnik. Delavec je bil premagan, skesan je pokleknil. Ta ljubezen Zveličarjeva, ki je v najsvetejšem zakramentu šel vedno za njim, ko mu je on hotel uiti, ganila ga je močno, — spovedal se je in popolnoma poboljšal.

3. Sv. Pavel pravi: *Bog hoče, da bi bili vsi ljudje zveličani.* (1. Tim. 2, 4.) Zveličani bomo pa le tedaj, ako umrjemo brez smrtnega greha; ako se v stanu milosti božje ločimo s tega svetá. Bog želi in hoče, da bi bili brez smrtnega greha, da bi živeli v milosti božji in bili zveličani. Ker on to želi, zato nam pa tako rad odpušča storjene grehe, ako le vidi naše kesanje. Grešnika, ki se je spreobrnil, ne zametuje, ampak ga z veseljem sprejme. To je pokazal v priliki o »izgubljenem sinu«. Kako je pa ravnal oče s sinom, ko se je ves skesan vračal domov? Ali mu je morda kaj očital poprejšnjo nepokorščino, ga kaznoval in zavrgel? Ne! Temveč ugledavši ga od daleč mu je šel naproti, ga objel, nobene žal besede rekel ter ga spet sprejel za svojega sina, dal mu novo obleko, lep zlat prstan na roko in zavoljo njega napravil veselo gostijo. — Takó in še veliko ljubeznivejše dela ravno Bog z grešnikom, ki se je v resnici, v srcu spreobrnil. Mahoma mu odpusti vse grehe, sprejme ga zopet za svojega otroka, dodeli mu čudovito lepo obleko posvečujoče milosti božje in odpré mu vrata do nebes, do večnega veselja. In kaj On zahteva od človeka, kateremu hoče podeliti posvečujočo milost božjo? Ko bi zahteval, celo svoje življenje boš moral hudo pokoro delati, ako hočeš, da ti bom odpustil, moral bi človek to storiti, ako bi hotel biti zveličan. Ali usmiljeni Bog tega ne zahteva, ampak samo kaj malega

(kesanje, trdni sklep, spoved in malo pokoro) in precej odpusti. — Da bo pa Bog grehe odpustil, mora pa človek hudo ali greh res sovražiti, črtiti in obžalovati — mora nagnenje do njega v sebi zatirati. Greh se ne sme le zato studiti in črtiti, ker človeka tukaj na tem svetu že stori nesrečnega n. pr. ga pripelje v revščino in bolezen, mu napravlja škodo in sramoto; zakaj če bi tega ne bilo, bi človek še zmirom rad greh delal, ampak zato ga mora studiti, sovražiti in obžalovati, ker Bog greh neskončno sovraži; zavoljo Boga ali iz ljubezni do Boga se mora greh sovražiti in obžalovati.

Kdor pa res grehe obžaluje, kakor smo slišali, zavoljo Boga, sme biti prepričan, odpuščeni mu bodo, če bi bili še tako veliki in bi jih bilo še toliko! To Gospod sam zatrjuje pri preroku Izaiju, rekoč: *Ako bi bili vaši grehi rudeči kot škrlat, postali bodo beli kot sneg in volna.* Pod škrlatom razumejo se veliki grehi — in tudi ti bodo beli postali t. j. usmiljenje božje jih bo iz duše grešnikove zbrisalo in odvzelo.

Bog želi, da bi bili zveličani; zato nam pa tako rad odpušča vse grehe, ako jih iz srca obžalujemo, se jih spovemo in zanje pokoro delamo.

Mati nikdar ne pozabi, ne zavrže svojega otroka; tudi tedaj ne, če bi ta hodil pregrešna pota ter ji napravljaj veliko britkost. Tudi hudobnega otroka ne zavrže, ampak mu prigovarja, moli zanj leta in leta, kakor sv. Monika za sv. Avguština, in ne obupa nad njegovim spreobrnjenjem. In če se slednjič hudobni otrok poboljša, tedaj ga mati ne zavrže, ampak polna ljubezni sprejme in vse odpusti. Veliko ljubeznivejše ravna pa Bog s človekom, ki se je z grešnega pota k Njemu nazaj podal. Sprejme ga z vso očetovsko ljubeznijo, pozabi na vsa razžaljenja ter jih odpusti. On sam pravi v sv. pismu: Ako mati pozabi na svojega otroka, jaz nanj nikdar pozabil ne bom. — Zakaj? Zato ker je usmiljen.

Iz tega smo spoznali, predragi kristijani, da Bog dan na dan skazuje največje usmiljenje ravno grešnikom. Človek, ki stori smrten greh, uprè se svojemu Bogu, — neizmernemu, vsega-mogočnemu — on, uboga stvar; odreče mu pokorščino; z vsakim smrtnim grehom pravi tako rekoč Bogu, kakor so rekli uporni angelji: ne bom Ti služil! Ne zmenim se za Boga! jaz storim rajši po svojem nagnenju, kakor da bi spolnoval Tvojo voljo. Tak človek zasluži, da bi ga Bog hipoma kaznoval; ali On, ker je

usmiljen, tega ne stori, ampak grešnika čaka leta in leta, kliče ga na razne načine na pravo pot. — In če se grešnik spreobrne, ga z veseljem sprejme in mu vse odpusti, ker je usmiljen.

Kaj pa sledi iz tega? Najprvo to, da zaupajmo v božje usmiljenje; grehi so nam odpuščeni, ako smo od svoje strani vse storili, kar je potreba k odpuščanju grehov. Drugič: ne zaupajmo predrzno v božje usmiljenje, da bi namreč grešili, češ: Bog je usmiljen, mi bo že odpustil še ta ali oni greh. To se pravi »predrzno v božjo milost grešiti« — in to je greh zoper sv. Duha. Bog res čaka človeka, da bi se spokoril, nekaterega dalj, drugega manj časa; ako se pa le nič ne spremeni, greh na greh naklada, je kmalu mera pregreh napolnjena in na mesto usmiljenja božjega stopi njegova strašna pravica. Prosimo torej odpuščanja grehov neskončno usmiljenega Boga, da nas ne bo kdaj zavrgel neskončno pravični sodnik. Amen.

— k.

2. Zakaj je število pravih naslednikov Kristusovih tako majhno?

Že tri dni so pri meni in nimajo kaj jesti. Mark. 8, 2.

Množica štiri tisoč ljudij je po besedah današnjega svetega evangelija šla za Jezusom v puščavo, v samotni kraj, kamor je peljala težavna, peščena in od solnca žgoča pot. Nekateri izmed njih so celó od daleč prišli, tri dni bili pri Jezusu, pozabivši na jed in pijačo, a tem bolj lačni in žejni po naukih večnega življenja. Zato so se te množice Jezusu v srce smilile, da, kakor je napasel njih duše s kruhom večnega življenja, tako je hotel njih telesa napasti po čudežu s kruhi, kolikor so jih še imeli s seboj. Bilo jih je komaj sedem. Te vzame v svoje roke, zahvali nebeškega Očeta, jih razlomi in podá učencem, da so jih med množice razdelili in ravno tako nekaj ribic. Vsa ta množica, štiri tisoč ljudi, je od teh sedem kruhov in ribic jedla do sitega in jim je naposled ostalo še sedem jerbasonov. Iz tega vidimo, da kdor je pravice lačen in žejen, tega Bog tudi v telesnih potrebah ne zapusti, in so resnične besede prerokove, ki pravi: *Mlad sem bil in se postaral, pa nisem videl pravičnega zapuščenega, ne da bi bili kruha prosili njegovi otroci.* Kristijani! tudi mi smo poklicani, da naj hodimo za Jezusom, da naj iščemo najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo

nam bode privrženo. Zakaj pa je število pravih naslednikov Kristusovih tako majhno? Ta vzrok hočemo ob kratkem nekoliko preudariti in me pazljivo poslušajte.

1. Mi vsi smo poklicani, da naj bomo posnemalci Jezusa Kristusa. Sin božji je zapustil nebeško veličastvo in je podobo hlapca na-se vzel, da nam je s svojim vzgledom in s svojim naukom pokazal, kako nam gre pošteno in Bogu dopadljivo živeti. Zato je klical: *Jaz sem pot, resnica in življenje* (Jan. 14, 6.). In sv. Peter (I. 2, 21.) nam kliče: *Kristus je za vas trpel in vam vzgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah*. Pa, od kod prihaja, da je tako malo posnemalcev, tako malo nasledovalcev za Kristusom, kakor nam sv. evangelij pripoveduje, da se je že za njegovega časa v mali Galileji štiri tisoč ljudij iz vasi zbralo, ki so vse svoje imenje, svoja dela, žene in otroke doma popustili in za njim šli, da so le mogli slišati njegove zveličanske nauke? Tedanje množice še niso vedele, da jih ta pot za Jezusom iz revne solzne doline pelje v nebesa, ker Jezus sam je še takrat po zemlji hodil. Mi pa vemo, da pot za Jezusom drži k nebeškemu Očetu, kamor je on šel pred nami, da nam je v nebesih pripravil sedeže časti in veselja. Mi vemo, da, kakor so bile množice v današnjem sv. evangeliju nasičene s telesnim kruhom, tako bodo vsi zvesti nasledovalci Kristusovi v nebesih nasičeni s tistim kruhom, po katerem nobene lakote več ne bodo okusili in kateri kruh jih bodo poživiljal za večno življenje.

Kristijani! Konec te poti, po kateri je Jezus šel, je res lep in vesel, ali pot sama, kako težavna, kako robata in bodeča je! Ta pot je trnjeva pot, pot trpljenja in bridkosti, je pot križev in nadlog vsakovrstnih. Toda, ljubi moji! Kdor hoče s Kristusom v nebesih kraljevati in ž njim poveličan biti, ta mora svoj križ na-se vzeti, in ga s potrpežljivostjo in srčnostjo za njim nositi, zakaj, le če bomo ž njim trpeli, bomo tudi ž njim poveličani. Glejte! prav to pa je, česar večino kristijanov zadržuje, da ne marajo biti nasledovalci, posnemalci Jezusa Kristusa. Težavna pot, to je: križi življenja jih strašijo, da se ne morejo ločiti od posvetnega vžitka, od razveseljenja mesa in napuha življenja. Radi bi šli s Kristusom na tabor veselja, da bi klicali: *Gospod! tukaj nam je dobro biti, tukaj si postavimo šotore!* A ž njim iti na Oljsko goro in ž njim točiti krvave kaplje potu, na Kalvariji ž njim pribiti se dati na križ, kelih trpljenja in grenkosti izpiti do dna, tega sedanji omehkuženi

in v posvetni vžitek in njegove slasti vtopljeni svet noče poznati, še manj okušati. Zato je tako izpraznjena ta pot za Jezusom. Če bi bile množice v današnjem sv. evangeliju tako mislile: »Ali bomo imeli zmiraj dovolj jesti in piti, če pojdemo za Jezusom? Ali nam nikoli ne bo ničesa manjkalo? Ali ne bomo prišli na slaba pota ali žalostne in opuščene kraje?« Če bi bili to mislili, pravim, ostali bi bili doma in ne bili bi okusili Jezusovega kruha, kakor bi bil Jezus samoč popotoval skozi puščavo.

2. Zato, kristijani! ne dajmo se ostrašiti od težav in nadležnosti grde poti, temveč hitimo s srčnostjo za Jezusom! Mislimo si: Ta jedina pot križev in težav je prava pot za Jezusom, je kraljeva pot v nebesa. Jezus sam nam govori: *Pojdite notri skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, katera pelje v pogubljenje in veliko jih je, kateri po nji notri hodijo. Kako ozka so (pa) vrata in kako tesna pa je pot, katera pelje v življenje, in malo jih je, kateri jo najdejo* (Mat. 7, 13. 14.).

Kaj ne, če bi prišel popotnik na svoji poti blizu do kakega gojzda in bi videl, da v gojzdu roparji nanj prežé, pa bi tudi po drugi poti čez polje in travnike prišel do svojega cilja, pa bi se vendar rajše podal v gojzd, ker je pot tu skozi bolj zložna in drevje daje hlad in senco, ali ne bi rekli temu popotniku, da je nespameten, da je norec, ker se hoče manjšega zlega ogniti, pri tem pa po sili in vedoma v svojo nesreče in celo v svojo smrt tišči? In, vidite, taki nespametneži so vsi tisti, kateri hodijo rajše po zložni in široki poti pogubljenja, kakor po ozkem tiru križev in težav, kateri jih pa pelje v večno življenje. Nespametneži so to, kateri mislijo po drugi poti priti v nebesa, kakor čez Oljsko goro in Kalvarijo. Za Jezusom bi sicer radi šli v nebesa, a ž njim nočejo hoditi s križem obloženi, s križem obloženi skozi ulice Jeruzalemskega mesta.

Pot, po kateri dandanašnji množica hodi, je zložnejša, lepša in veselejša; tu cvetó in prijetno vonjajo rožice posvetnih veselic, tu je hlad in senčnato drevje, a naposled se množica pogrezne v propad peklenski. Na poti za Jezusom pa ni videti ne cvetlice, ne hladu, ne počitka in oveseljevanja v posvetnih gostilnah, pač pa trnje, robidovje, križi, žebli in kladiva; a ta jedina pot nas za Jezusom pripelja v nebesa in njih zveličanska stanovališča v družbe angeljev in svetnikov. Amen.

M. Torkar.

Sedma nedelja po binkoštih.

I. Podoba sv. Jakoba.

(Priložnostni govor za god sv. Jakoba.)

Prosim vas tedaj: hodite moji posnemalci, kakor sem jaz Kristusov.

I. Kor. 4. 16.

Ako stopimo v kako cerkev, ozré se naše oko nehoté najprej proti velikemu altarju, kjer zagleda v sredi podobo patrona tiste hiše božje. Zakaj vsaka cerkev, ko se posveti v prebivališče nebeškega kralja, dobi svoje ime po kakem zvestem služabniku božjem. In kristijani, kateri se zbirajo v tem svetišču, se priporočujejo posebno temu patronu, da bi jim zadobil s svojo mogočno priprošnjo v nebesih od Boga, česar potrebujejo na duši in na telesu. Ker je pa človek počutno bitje, zato si svetnike rad predočuje v podobah, da bi se toliko ložje spominjal njih bogoljubnih dejanj, njih prelepih čednostij ter se tako vnel za lepo krščansko življenje po vzgledu teh Božjih služabnikov. In ravno podobe so res pripravne vzbujati v nas svete misli ter nam dajati zveličalne nauke, ne samo preprostim, ampak tudi učenim, kakor že lepo omeni sv. Gregor Veliki: »To, kar pisma pospešujejo pri tistih, ki znajo brati, to pospešujejo pri neučenih podobe, ko jih ogledujejo. V njih vidijo tudi nevedni, koga morajo nasledovati; iz njih berejo tudi tisti, kateri po črkah brati ne umejo . . . na stenah z očmi beró, kar sicer v bukvah ne morejo brati.«

Podobe svetnikov tedaj niso samo za olepšavo po cerkvah, ne samo za občudovanje, one imajo višji namen. Sv. cerkev nam podobe kakor zrcalo pred oči stavi ter pravi: Poglej, kristijan, tak moraš tudi ti biti, to je tvoj namen, tvoj poklic na zemlji; svojemu Zveličarju, svojemu patronu jednak, svetnik moraš tudi ti biti. Svetnik pa moreš postati, ako le hočeš, kajti tudi tebe podpira Božja milost. Slehrna podoba katerega koli svetnika ti kliče: Bodi moj posnemalec, kakor sem jaz bil Kristusov, in živi, kakor sem jaz živel, in boš zveličan!

Vse to velja še v posebni meri o svetniku, čegar prelepo podobo gledamo v velikem altarju, čegar častitljivi god danes obhajamo, o ljubljennem apostolu Jezusovem, sv. Jakobu, patronu in varuhu naše cerkve. Kdo ne pozna njegove podobe? Kdo je ne razloči koj, kamorkoli pride, kjer jo vidi? — Častitljiv mož v romarski obleki s popotno palico se nam navadno

obrazuje. Že s tem nam kliče: *Bodite moji posnemalci, kakor sem jaz Kristusov.* Da je temu res tako, se hočemo danes prepričati. Zato se ozrimo na podobo sv. Jakoba, naj nam ona ob godu sv. apostola pridiguje:

- a) Kaj nas uči sploh,
- b) kaj pa njeni posamezni deli.

I. Mnogokrat smo že stopili v to krasno cerkev ter videli njenega patrona, sv. apostola Jakoba, kako po ozki stezi v romarski obleki stopa. Ali smo pa že pomislili kdaj, kaj to pomeni? To, glejte, pomeni

1. njegovo pozemeljsko popotovanje.

- a) Imeniten slovenski pesnik (Blaž Potočnik) poje:

Povejte, tovarši! kaj mi smo na sveti?
Kaj naši nameni in kaj nam početi?
Prijatelji dragi, popotniki smo,
Iz tuje dežele v domačo gremo.

Zares romar je človek tukaj na zemlji; zakaj *nimamo tukaj obstoječega mesta, ampak prihodnjega iščemo* — piše sveti Pavel (Hebr. 13, 1.). *Popotniki smo in ptujci, kakor vsi naši očetje; naši dnevi so kakor senca na zemlji in ni nobene pomude* (I. Kron. 29, 15.). Vsem nam velja nepreklicljiva natorna zapoved, katero je že prerok Mihej (2, 10.) zapisal: *Vstanite in pojdite, ker tukaj nimate počivališča!* Od tod tisti neprenehani prihod in odhod med človeškim rododom. Danes nastopi otrok življenja pot, pa kmalu vidimo, da je nežna cvetica zvenela, dan na dan polagajo ljudje zdaj mladeniča, zdaj moža, zdaj onemoglega starčka v hladno krilo matere zemlje. Tako se spolnujejo besede sv. Avgušтина: »Mi smo le ptujci v hiši, katero imenujemo svojo lastnino.« Le malo časa smo tu, in moramo proč. Le pomislimo, koliko ljudij je že živelo od časa, kar je župnija ustanovljena, samo v tej fari, koliko jih je že bilo samo v tej cerkvi, kar stoji v taki obliki in velikosti. Drugi ljudje so se zbirali krog te prižnice, teh oltarjev, teh spovednic, ko nas ni bilo, in zopet drugi se bodo zbirali, ko nas ne bo. Zakaj vseh nas namen je, da romamo proti gori Sijonski, da popotujemo v nebeški Jeruzalem.

b) Zdaj že umete, zakaj sv. Jakob nosi romarsko obleko. Tudi o njem velja, kar sv. Pavel (I. Kor. 5. 6.) piše: *vemo, da, dokler smo v telesu, popotujemo ločeni od Gospoda.* Sv. Jakob je pa tudi samega sebe imel za popotnika. — Ko je namreč Zveličar nekega dne šel memo Genezareškega jezera, kjer je v mestu Betzajdi

živela Cebedejeva rodovina in se pečala z ribjim lovom, se primeri, da sta ravno Jakob in Janez, sina Cebedeja in Salome, popravljala ribje mreže. Gospod ju vidi in pokliče: *Hodita za menoj!* In ona sta precej popustila mreže in očeta in sta šla za njim (Mat. 4, 21, 22.). In od tega časa, kar je Jakob postal apostol Kristusov, je popolnoma svetu odmril, se ni zmenil za minljive, nečimerne reči, ni iskal blaga in zlata, ampak je zvesto hodil za Kristusom, deloval je neustrašeno za blagor svoje duše in svojega bližnjega, da bi ne zgrešil večnega, pravega cilja. — Tako tudi mi, akoravno ne nosimo zmiraj romarske obleke, moramo navdihnjeni biti vsaj romarskega mišljenja. Vse, kar imamo na svetu, moramo tako rabiti, da ne zgrešimo svojega pravega namena. Ne smemo navezovati svojega srca le na časno blago, ker je tolikrat goljufivo in prave sreče ne more podeliti človeku. Mi moramo tudi voljno za Kristusom hoditi, ako se hočemo kdaj z njim veseliti. Zato opominja apostol (I. Kor. 7, 31.): *naj bodo tisti, kateri uživajo ta svet, kakor bi ga ne uživali; ker podoba tega svetá preide.*

Romarska obleka sv. Jakoba nas spominja na
2. njegovo apostolsko popotovanje.

a) Zvest spremljevalec Kristusov je bil sv. Jakob za njegovega triletnega očitnega učenja. Svojo udanost in gorečnost je večkrat pokazal, zato ga je bil Kristus privzel med svoje tri posebne ljubljence. — Ko je bil po odhodu Jezusovem sv. Duh prišel čez apostole, razkropili so se po povelju Jezusovem (Mark. 16, 15.) po vsem svetu evangelij oznanovat vsem narodom. Z veliko gorečnostjo je sv. Jakob začel izvrševati svojo apostolsko nalogo. Najprej je oznanoval Kristusa križanega v Jeruzalemu, v Samariji in Judeji. Z drugimi apostoli vred je bilo tudi njegovo veselje, da je bil zavoljo Jezusovega imena zaničevan in bičan, ko so bili namreč apostoli na povelje judovskega zbora šibani (Act. 5, 40.). Tako deluje neustrašeno tri leta med dvanajsterimi rodovi Izraelovimi. Ko je bilo po prikazni sv. Petru razodeto, naj se tudi poganom evangelij oznanuje, se je sv. Jakob po spričevanju sv. Izidora in Heronima podal v zahodnje dežele. Na Španjskem je goreče oznanoval sv. vero ter delal mnogo čudežev. Hodil je od mesta do mesta in pridobival duše za Kristusa. Sosebno v severni pokrajini Galicije se je njegov spomin prav živo ohranil. V mestu San Jago di Kompostela je njemu na čast sezidana veličastna cerkev, ki je jeden najimenitnejših božjih potov celega svetá. Kako dolgo se je apostol mudil na Španjskem, ni znano; bere se, da je obiskal tudi

Francosko in Britansko ter se potem krog l. 42. p. Kr. zopet vrnil v Jeruzalem in je še v domači deželi nadaljeval svoje apostolsko delo. — Pa ne smemo misliti, da je izvršil to vse brez truda in nevarnosti. O, veliko je moral prestati, pretrpeti, ali misel na njegovega mojstra, misel na višje, nadzemeljsko plačilo, je premagala vse težave, posladila mu je vse bridkosti. Koliko potokov, rek in morja, koliko hribov in dolin, koliko vasi, trgov in mest je prehodil in tako posnemal svojega Učenika, ki je povsod iskal zgubljenih ovac! Kako je moglo njegovo srce žaliti, ko mnogoteri trdovratneži niso hoteli poslušati besed večnega življenja; da ga nekateri surovi prebivalci (na Španjskem) niso hoteli sprejeti, da so še kamne lučali vanj in ga hoteli s pušicami ustreliti. Sovražili so ga farizeji in pismarji ter bi ga bili radi s pota spravili. A sv. Jakob se ne dá oplasiti po nobenem nasprotovanju, ne po nevarnostih, ne po trpljenju, zaničevanju, ker dobro vé, da učenec ne more kaj drugega pričakovati, kakor njegov učenik; on se spominja, kar je Zveličarju na njegovo vprašanje: *Ali moreta piti kelih, katerega bom jaz pil?* obljubil, ko je rekel: *Moreva* (Mat. 20.). Zares, ni se ustrašil keliha, pil je polno čašo grenkosti, zoprnosti, zatajevanja, trpljenja in slednjič tudi prvi med vsemi apostoli l. 44. svoje življenje dal za Kristusa, ker mu je rabelj z mečem glavo odsekal.

b) Zavoljo mnogih in tako daljnih misijonskih potov se tedaj prav pomenljivo sv. Jakob obrazuje v popotni obleki. Saj je bila njegova gorečnost in delavnost tako neutrudena, da je ni imel časa od sebe odložiti, ker je le vedno hrepenel čast božjo razširiti, ime Jezusovo poslaviti. — Kako pa je, dragi v Kristusu, v tem obziru z n a m i, ki smo tudi izvoljeno ljudstvo, ki imamo tudi sveto dolžnost, za blagor in zveličanje svoje in svojega bližnjega neumorno delovati, za čast božjo se potegovati, ime Jezusovo v besedi in dejanju poslavljevati? Ali storimo, premagamo, prenašamo, trpimo za razširjanje kraljestva božjega v sebi in pri bližnjem le majhen del od tega, kar je sv. Jakob storil, prenašal in pretrpel? — Če pomislimo, kako slabo spolnujemo svojo apostolsko nalogo, se moramo pač sramovati, kadar pogledamo na svetli vzgled sv. Jakoba! Ali smo mi apostoli v svojem stanu in po svojih okoliščinah? Kako lene so naše noge, kadar je treba stopinjo storiti, da bi se povečala čast božja, kako trudne, ko je treba delati za zveličanje svoje duše! Koliko je kristijanov, ki jim je vsak izgovor dovolj, da ne gredó v cerkev k službi božji, da se ne vdeležujejo cerkvenih obhodov, vsaka majhna bolečnica jih že zadrži od sv. maše, popoldanske

službe božje . . . Koliko stopinj nasproti pa storé za posvetno razveseljevanje, za čast, za dobro kupčijo, premoženje, koliko stopinj marsikateri napravi za svoj živež, koliko se jih stori h kakemu znancu, ne zato, da bi se Bog hvalil, ampak mnogokrat zavolj praznih pogovorov, kvant, obrekovanja . . . Koliko stopinj stori mehkužen mladenič po grešnih potih, sprehajaliških, plesiških — kako nerad pa gre v cerkev, na delo . . . ? — Apostol mora biti vsak sam za-se, apostoli morajo biti stariši in gospodarji gledé podložnih, apostol vsak gledé svojega bližnjega. Povprašajte se, gospodarji . . . kako ste za svoje podložne skrbeli, kako jih za čednost v nemali, kako sami s svojim vzgledom drugim svetili! Vprašajte se, stariši, kako ste v lastni hiši gledé svojih otrok opravljali svoje dolžnosti. Ali ste spolnovali, kar sv. Krizostom tirja od vas, rekoč: »Vi, stariši, morate biti apostoli svojih hiš; vaša hiša je vaša cerkev?«

Z jedno besedo, kristijan, kjer je in koder hodi, mora neustrašeno delovati za blagor svoje duše in svojega bližnjega — in si mora prizadevati, da bo posnemovalec služabnikov božjih, nasledovalec Kristusov, ako bi mu bilo tudi veliko zavoljo tega prestatu.

II. Če nam sveti Jakob s svojo romarsko obleko tako sploh lepe nauke daje, nam tudi razni deli njegove obleke imenitne resnice kličejo v spomin. Sv. Jakob je ogrnjen

1. v popotno sukno. Ta romarski plašč pomeni *obleko pravičnosti* (Iz. 61, 10.), *svatovsko oblačilo* (Mat. 22, 12), t. j. posvečujočo milost božjo, katero mora zemeljski popotnik imeti, ako hoče dospeti k svojemu cilju, v večno mesto božje. V takem oblačilu pravičnosti, v milosti božji, je hodil sv. Jakob, v oblačilu nedolžnosti se je lesketala njegova duša; saj je ta apostol po pričevanju sv. Epifanija živel v vednem devištvu. To je bil gotovo tudi jeden vzrokov, da je bil poseben ljubljenec Zveličarjev; zato ga je Gospod privzel k posebnim dogodbam, katere gledati ni bilo dano drugim apostolom, kakor le trem, zato je okusil že nebeško sladkost tu na zemlji, ko se je Zveličar na gori Tabor spremenil.

Ta popotna obleka milosti božje se je tudi nam podelila pri sv. krstu, mnogi ste jo prejeli ravno v cerkvi tega sv. patrona, z besedami: »Vzemi belo oblačilo, katero neomadeževano prinesi pred sodni stol Gospoda Jezusa Kristusa, da dosežeš večno življenje!« Vprašaj se pa, kristijan, ali še hodiš v tistem belem oblačilu, ali še vživaš tisti sladki mir in srečo nedolžnosti in pravičnosti, ki je že tu na zemlji predokus nebeškega veselja? Če se danes

ozreš v svojo notranjost, ti morda srce pravi, da si je že davno od sebe vrgel ter se ogrnil v oblačilo pregrehe, nesreče in prekletstva. Gorjé ti; zakaj *kralj je videl človeka, ki ni imel svatovskega oblačila in je rekel hlapcem: Zvezite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo!* (Mat. 22, 11.) Pa še si lahko pomagaš; na priprošnjo sv. Jakoba se očistiš svojih pregreh v zakramentu sv. pokore; saj je tudi farizej Jozija, kateri je bil sv. apostolu vrgel zanjko okrog vratu, ga tako ujel ter tiral pred kralja Heroda Agripa, da bi ga ta k smrti obsodil, na priprošnjo in po krstu sv. apostola zadobil odpuščanje svojih grehov ter celó postal deležen mučeniške krone.

Podoba sv. Jakoba nam kaže

2. popotni klobuk. Ta pomeni krščansko upanje, ki naj človeka spremlja na zemlji. Širokokrajni klobuk odbija pekoče solnčne žarke, varuje glavo pred mokroto, dežjem in mrazom. »Pekoči žarki v človeškem popotovanju, kaj so družega, kakor vroči boji, katere mora popotnik prestajati s svetom, mesom in satanom, ki neprenehoma človeka zadržujejo in slabé na njegovem potu, da ne bi srečno dospel na večni dom Očetov.« Premočilne plohe so pa neštevilni križi, nadloge, bridkosti in trpljenje. Pod takimi stiskami bi človek omagal, ako bi mu krščansko upanje ne dajalo moči in poguma, zaupanja na božjo milost in na veličastno plačilo, katero ga čaka za kratko trpljenje. Tak romarski klobuk je nosil sv. Jakob. Nerazrušljivo zaupanje je stavil na tistega, kateri ga je poklical; povsod je pripravljen iti, kamor ga bi vodila božja previdnost, v tem zaupanju je našel pri vseh težavah pravi pokoj.

Popotni klobuk krščanskega upanja moramo si tudi mi dejati na glavo; pri vsem bojevanju gledé zveličanja se nam ne bo potem nič hudega primerilo. *Blagor njemu, katerega pomočnik je Jakobov Bog, kateri zaupa v Gospoda, svojega Boga!* (Ps. 145, 5.) In sveti Krizostom lepo piše: Kakor čelada glavo na okrog varuje, tako tudi krščansko upanje zavaruje našo dušo, da sovražne pušice in hude misli ne morejo vanjo.« Zato kristijan ne bo nikdar premagan, nikdar ne bo pod križem opešal, ako trdno zaupanje stavi v Gospoda.

3. Podoba sv. Jakoba nam kaže tudi njegovo romarsko palico. Ta pomeni trdno vero. Popotniku je potrebna močna palica, da se nanjo opira, v sili brani zoper sovražne napade, da se obvaruje pred brezni in prepadi, da zapodi nevarne zveri od sebe. Krščanskemu popotniku gotovo ne sme manjkati take palice, svete

vere. Le v sv. veri in po nji more potovati proti nebeški domačiji. *Kdor hoče priti k Bogu, mora verovati* (Hebr. 11, 6.). S sv. vero premaga lahko vse peklenske moči, če se mu na pot postavljajo. Zato nas po pravici opominja sv. Pavel (Ef. 6, 16.): *Vzemite v roko škit vere, s katerim morete vse ognjene pušice hudobnega ugasiti.* — Tako žive vere navdihnen je bil sv. Jakob. Kar se je pri Kristusu učil, tega se je držal, to goreče oznanoval, to ohranil — ter se tako z drugimi apostoli pokazal, kakor pravi steber sv. vere.

In mi kristijani moramo ravno to palico vzeti v roke in nanjo se opirati; tega se moramo držati, to ohraniti, kar nas uči sv. cerkev, od božjih nauk ne odstopiti ni za las. Kako imenitna in potrebna je ta palica za krščanskega romarja, vidite iz tega, ker si sovražniki čednostnega življenja najbolj prizadevajo, njo človeku izviti iz rok; ko to zgubi, se jim več ne more dolgo ustavljati, da bi ga ne zvalili na široko cesto rajanja in pogubljenja.

4. Sv. Jakob nosi tudi popotno torbico. Romar, kateri nastopi daljno pot, vzame s seboj v torbici nekoliko okrepčil, jestvine ali pijače. Nebeški romar tudi potrebuje pokrepčila, da ne omaga glada ali žeje. Najložje in zdatno pokrepčilo pa najde v molitvi. To je za dušo kristijanovo tečna jed in hladilna pijača. Čudovito moč molitve popisovati, bi segalo predaleč, le besede Janeza Klímaka navedem: »Molitev je studenec, iz katerega nam pritekó vse milosti Kristusove in božji darovi. Ona je hrana naše duše, je luč naše pameti, je zdravilo zoper skušnjave.«

In vse apostolsko življenje sv. Jakoba, kaj je bilo družega, kakor neprenehana molitev? In glejte ga na oltarju, kako ima razprostrte roke, svoje oči in svoje srce povzdiguje proti nebu, ko hodi po svojih apostolskih opravilih — kaj hoče družega reči, kakor da tudi mi ob svojem potovanju večkrat postojmo ter v molitvi dajajmo čast svojemu stvarniku, da imejmo pri svojih delih vendar svoje srce pri Bogu, ker le potem smemo pričakovati dobrega vspeha, kakor je bilo zavoljo tega blagoslovljeno delo svetega apostola.

5. Sv. Jakob ima popotne črevlje. Dobri črevlji varujejo noge popotnikove po kamenitih in grapastih stezah, da more dalje in ne opeša, ko bi si ranil noge. Pot proti nebesom je pa trnjev in s kamnjem posut, kar sv. pismo samo zatrjuje: *Tesna je pot, katera pelje v življenje!* (Luk. 13, 24.) Zato mora popotnik tudi svoje noge oborožiti, da bo premagal ovire; obuti mora čevlje sv. ljubezni;

zakaj ljubezen olajša vse težave in podeli človeškim nogam peruti, da niti ne čutijo bodečega trnja. *Ljubezen vse prenese* (I. Kor. 13, 7.).

Taka ljubezen je plamtela v srcu sv. Jakoba; zato je hitel čez hrib in plan, da bi vsem vse postal, vse za nebesa pridobil.

Tudi naše korake mora pospeševati taka ljubezen; potem bomo vse z veseljem delali za čast božjo, za zveličanje neumrjočih duš.

6. Na strani sv. Jakoba zapazimo lepega angelja, ki mu kaže pravo pot. Dobro je za človeka, ako ima spremljevalca, sosebno kadar se odpravi v ptuj, neznan kraj, po poti, po kateri še ni hodil. Ta mu kaže stezo, da ne zaide, ga varuje in brani pred sovražniki in srečno pripelje na zaželeni kraj.

Kakega boljšega spremljevalca bi si pač človek mogel iskati, kakor angelja izmed nebeških duhov? In ljubezen božja mu je tudi to dovolila, zakaj v (90, 11.) psalmih beremo: *Bog je zavoljo tebe svojim angeljem zapovedal, da te naj varujejo na vseh tvojih potih. Na rokah te bodo nosili, da se kje tvoja noga na kamen ne zadene.* Tudi nam govori gospod Bog: *Glej, jaz bom poslal svojega angelja, kateri pojde pred teboj, in te bo varoval na potu, in pripeljal v kraj, katerega sem pripravil* (2. Moz. 23, 20.).

In ta angelj, ta nevidni spremljevalec, ta mogočni varuh je sv. Jakoba srečno pripeljal v kraj, katerega je Bog pripravil izvoljenim; ta zvesti tovariš bo tudi nas pripeljal memo vseh prepadov in dušnih nevarnostij srečno do cilja našega potovanja, ako bomo poslušali njegov glas in njegove prigovore ter se mu zmiraj srčno priporočevali.

Tako, glejte, dragi v Kristusu, nam podoba sv. Jakoba oznanuje veliko koristnih naukov. O, ko bi jih vse spolnovali, potem bi najlepše častili svojega patrona! To in nič drugEGA pa on tudi najbolj želi od nas, ko nam z oltarja kliče: *Božite moji posnemalci, kakor sem jaz Kristusov!* Zakaj le potem bote srečno dokončali svoje potovanje; pred tronom Najvišjega pa bote lahko romarsko palico in klobuk odložili, kajti vera se spremeni v gledanje, in upanje v sladko vživanje, a popotna suknja, popotna torbica in popotni čevlji vam bodo ostali v neminljivi dokaz vaše zvestobe, pa vse bo po nebeško spremenjeno in poveličano, kajti tam se bo vaša svetost še-le kazala v pravem blesku, tam se bo še-le razlegala vekomaj vaša hvalna pesem in

slavilna molitev v družbi vašega angelja varuha, tam bo vse izvoljene žarna ljubezen prešinjala na vse veke.

Da, tako in jednako nas uči sv. Jakob, ki si je priboril jednega izmed dvanajst sedežev, s katerih se bodo sodili dvanajsteri Izraelovi rodovi (Mat. 19, 28.). Zakaj, ako se še jedenkrat ozremo na njegovo podobo, vidimo, kako se mu v višavi angelji s palmovimi vejami bližajo, kako jeden nese zmage venec, da bi ga zvestemu nasledovalcu nebeškega kralja položil na glavo. In sv. Jakob, ki razžarjenega obličja občuduje to prikazen, zdi se, da nam kliče besede sv. pisma (2. Tim. 4, 7. 8.): *Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik . . . pa ne le meni, ampak tudi tistim, kateri njega ljubijo. Zato hitite skoraj k meni priti! Amen.*

Ant. Žlogar.

2. Dvojni lažnjivi preroki.

Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih; znotraj pa so zgrabljivi volkovi.

Mat. 7, 15.

K sklepu svoje prelepe pridige na gori, v kateri je razlagal zveličanske čednosti, pristavil je Jezus, da izpolnjevanje teh čednostij stane veliko težav, ker je cesta, ki pelje v pogubljenje, prostorna in široka; ozka pa so vrata in tesna je pot, ki drži v nebesa. Zato je svoje učence in množico poslušalcev posvaril, da naj s hudobnimi, sladkimi in priliznjenimi ljudmi nimajo nobene družbe, — da naj se varujejo lažnjivih prerokov, kateri v ovčjih oblačilih k njim pridejo, znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Da bi jih spoznali, rekel jim je, da naj gledajo na njih dela. Kakor se namreč drevo spozna po svojem sadu, ali ptič po svojem perju, tako se ljudje spoznavajo po svojih delih. Ti lažnjivi preroki so bili za one dobe hinavski farizeji, ki so se na videz pobožne in pravične hlinili, a skrivaj so zatirali uboge sirote in vdove in živeli od njih krvavih žuljev. Zgrabljivi volkovi so bili, ki so ljudstvo slepili, da si dnij svojega obiskanja niso v prid in zveličanje obrnili. Pa tudi še dandanes se ne manjka tacih lažnjivih prerokov. Na hajamo jih sami v sebi, in dobivajo se med zunanjim svetom. Kateri pa so tisti lažnjivi preroki, ki laž za resnico, resnico pa za laž oznanujejo, o teh vam hočem

danes nekoliko izpregovoriti, da se jih bote vedeli varovati — v svoj dušni in telesni prid. Zvesto me poslušajte!

1. a) Prvi lažnjivi prerok, ki ga vsak v svojem srcu nosi, je napačna ljubezen samega sebe, katera trohico dobrega, kar storimo, vé brezmerno povečati, gore hudobij pa pomanjšati. Ta napačna ljubezen je, kakor napačno zrkalo, katero vse drugače kaže, kakor je v resnici. Ona je, kakor megla, ki nam prikriva, da od daleč ne vidimo in ne razločimo ne hribov, ne dolin, ne vasij ne mest. Tako nam megla lastne ljubezni pokriva hribe pregreh in doline pomanjkanja dobrih del. Ta lažnjivi prerok nam govori v mladih letih: »E, — kaj! Mladost je norost! Koliko je drugih, ki so še slabejši od mene!« V dôbi moških let se ti laska, da se je zdaj treba truditi za življenje in družino. Na starost se ti zopet izgovarja, da je v teh letih nemogoče hoditi v cerkev k božji službi in prejemati svete zakramente, moliti, se postiti in truditi za nebesa. Tako vé ta lažnjivi prerok vsako starost v svoje mreže vloviti, in peklensko brezno je polno taci, ki so ga poslušali in prepozno spoznali, da je zgrabljiv volk v ovčji obleki.

b) Drugi lažnjivi prerok v našem srcu je naše poželjivo meso. Naše poželjivo meso in pa postava božja sta si v vednem nasprotju, v vedni vojski. Dvojna pridiga je, katero vedno slišimo, pridiga svete vere in pridiga našega poželenja. Sveta vera nas uči, da je napuh, ošabnost, prevzctnost naglavni greh, meso pa nas tolaži, da nismo napuhnjeni, ne ošabni in prevzetni v obnašanju, ne v obleki. Sveta vera nas uči, da lakomniki, skopuhi in oderuhi zaidejo v veliko pregrešnih željâ, ki človeka potopé v pogubljenje; naše meso pa nas izgovarja, da je vse to le varčnost, pravičnost, potrebna skrb za prihodnje čase. Sv. vera nas ostro svari pred grehi nečistosti, katerih konec je sramota in pogubljenje. Meso pa se izgovarja: Midva nisva ne prva ne zadnja izmed taci — se bova pa vzela. In tako se razglaša največji in najgrši greh za malo človeško slabost. Sv. vera nas uči, da je treba pod smrtnim grehom posvečevati, praznovati dni Gospodove; meso nasproti se oglašâ, da kruh nikomur z nebes ne pada, da je k službi božji hoditi predaleč in pretežavno i. t. d. In tako je ni nobene resnice v naši sv. veri, kateri bi naše meso ne vedelo oporekati in se ji ne zoperstavljati. Zato piše sv. apostol Pavel Rimljanom: *Bratje! mi nismo dolžniki mesa, da bi po mesu živeli.*

Zakaj, ako bote po mesu živeli, bote umrli; ako bote pa dela mesa z duhom krotili, bote živeli (8, 12. 13.). Zategadelj nam veleva sveti Avguštin: »Pojdimo vendar jedenkrat sami v sé in premislimo, kakšen dobiček pa imajo tisti, ki so po mesu živeli do konca. Poglej zdaj njih grobe in išči, če je kaj ostalo od njih prevzetnosti, od njih bogatstva in nečistih sladnostij. Skrbno ogleduj, kam so zginila njih oblačila, kam prešle njih vesele družbe, smeh in norčije! Kje biva zdaj vse to? in kje bivajo oni? V katerem kraju? v kakšni večnosti?« — Odgovor na ta vprašanja naj ti odpre oči in ušesa, da za lažnjivimi preroki hodiš, ako hodiš za poželjivostjo mesa.

II. Poleg teh notranjih lažnjivih prerokov omenjam danes še nekaterih zunanjih naših sovražnikov, ki so zgrabljivi volkovi naših duš. In ti so:

a) zapeljivci nedolžnih duš, ki se s sladkimi besedami, z darili in z obeti drugemu spolu laskajo in prikupujejo; a gorjé vsem tistim, kateri jim verjamejo, ker odnesejo jim mir vesti in posvetni raj, odnesejo najdražji zaklad čistosti in nedolžnosti, katerega ti nebó in zemlja nikoli več ne povrneta. Zato se ravnajte, dekleta, po vzgledu neke krščanske device, ki je na obljube zlatih gradov in sladke besede časnega raja zapeljivcu odgovorila: Jaz hočem poprej spovednika za svét vprašati; če bo on potrdil, kakor ti praviš, da to ni greh, potem se ti bom udala. Zapeljivec pa se togotno odreže: To spovedniku ni nič mar! Zakaj ne? pravi dekle. Če je greh, bi se morala vendar-le jedenkrat spovedati; zato rajše poprej za svét vprašam, da se ne bo treba prepozno kesati. Zato pridi poznejše in vprašaj za odgovor. — Toda zapeljivca ni bilo več, vedoč, kakšen odgovor ga čaka. Tako naj ravna vsaka, kateri je na tem ležeče, da ostane poštena dekle ter svojo čast in lepoto svoje duše in svojega telesa ohrani in se sramote in joka ter časne in večne pogube izogne. Lažnjivi preroki — zgrabljivi volkovi v ovčjih oblačilih za naše dóbe so posebno

b) lažiliberalci, katerih govorjenje, pisanje in vsa dela merijo na to, da bi se njih postavam podvrgla vsa človeška družba, in le oni bi imeli pravico gospodovati na svetu in zatirati in odirati siromašne in delavne trpine. Povem vam, da noben volk v ovčjem hlevu tako ne mesari in toliko škode ne storí, kakor današnji liberalci po celih soseskah in farah. Zato se zaletavajo v papeža, v škofo in v dušne pastirje, katere je Kristus sam postavil, da učé in vladajo njegovo cerkev na zemlji, rekoč, da se oni nimajo nič vmešavati v politiko in posvetne reči, kakor da se že

na tem svetu dá ločiti duša od telesa, ali pa, da je škodljivo za telo, česar potrebuje duša in nasprotno. Savla pred njegovim spreobrnjenjem cerkveni učeniki imenujejo zgrabljivega volka zato, ker je kristijane preganjal in razdeval Kristusovo čedo. To ime zaslužijo liberalci, ker tudi oni sejejo pravde in prepire in tožbe in sovraštva med miroljubne sosesčane in farane. Vsem čuječim kristijanom torej veljajo besede Kristusove: *Varujte se lažnjivih prerokov, kateri k vam pridejo v ovčjih oblačilih, od znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Na njih sadu jih bote spoznali.* Žalostno znamenje sedanjega časa in znamenje dušne propalosti je to, da med tem, ko se ljudstvo po velikih mestih od liberalcev proč vrača in jih ven peha iz svojih družb, po kmetih pa in še zlasti Slovenci za lažnjivimi preroki derete, jih v odbore volite za svoje kolovodje, ter sami sebe sramotite.

Nek modrijan starega časa, Diogen po imenu, je nekdaj pri belem dnevu prižgal luč ter hodil z njo v rokah po mestnih trgih in ulicah. In ko so ga ljudje vprašali, česa pri belem dnevu z lučjo v rokah išče, odgovoril jim je: »Človeka.« Tako bi se skoraj dandanes lahko reklo, če bi se z lučjo v rokah po dnevu iskalo poštenih, vernih, katoliških in značajnih možakov, da se išče moža po volji božji, ki ne gleda na veljavo ljudij, ampak na izpolnovanje božjih in cerkvenih zapovedij. Ker je torej dandanes toliko neznačajnih ljudij, zategadelj še jedenkrat rečem: *Varujte se lažnjivih prerokov, kateri k vam pridejo v ovčjih oblačilih, od znotraj pa so zgrabljivi volkovi.* Amen.

M. Torkar.

Priložnostni govori.

Mozes, predpoda katoliškega duhovnika.

(Priložnostni govor za novo mašo.*)

Mozes in Aron izmed njegovih duhovnikov in Samuel izmed njih, ki kličejo njegovo ime! Psl. 98, 5.

Star pregovor pravi: Pojdi na novo mašo, če ti je treba tudi strgati nove čevlje! — S tem pregovorom naznanja in spoznava naše pobožno ljudstvo svoje spoštovanje do duhovskega stanu in da ni škoda truda in stroškov, če se kdo more vdeležiti nove maše, ko bi bilo treba tudi tako daleč priti, da bi strgal nove čevlje. Kakor vidim, ste se po tem pregovoru ravnali danes

*) Govor o novi maši čast. gosp. novomašnika J. Šolarja v Kropi dne 4. avgusta 1895.

tukaj pričujoči, ki niste le iz domače župnije, ampak tudi iz sosednih v tako obilnem številu semkaj prihiteli; po tem pregovoru ste ravnali vi, dragi duhovni sobratje, ki ste od blizu in daleč prišli spremit novega mašnika prvič k oltarju; po tem pregovoru ravnal sem jaz, ki sem iz Gorij sem došel, da govorim novomašniku in tu zbranim vernikom spodbudno besedo k današnji slavnosti!

V kratkem — v nedeljo po Vel. Šmarnu — bo 30 let, kar sem jaz v ravno tej cerkvi pel svojo novo mašo. Oh, koliko sem videl in skusil v teh tridesetih letih svojega mašništva! Ali pri vseh veselih in žalostnih dogodbah svojega mašništva se je bolj in bolj vtrdilo moje prepričanje: kako lep, kako častitljiv pa tudi kako srečen je duhovski stan! Zares, brez obotavljanja smem reči: da ga ni lepšega stanu, kot je duhovski stan! Glejte, nebeški Oče je imel jednega samega Sina, katerega je poslal v naše odrešenje na svet, in kaj menite, kakšen stan mu je izvolil? Odločil mu je duhovski stan, hotel je, naj bo njegov Sin duhovnik po redu Melkizedekovem. Ko bi bil On, Najmodrejši in Najsvetejši, vedel za boljši stan, gotovo bi mu bil družega izvolil — ali izvolil mu je le duhovski stan. Kdor si tedaj izvoli duhovski stan, izvolil si je ravno tisti stan, v katerem je živel in umrl sam Sin božji! — Zato lahko umevamo veliko veselje, ki navdaja verno ljudstvo o priliki vsake nove maše! In če je že nova maša vesela za verno ljudstvo, koliko bolj vesela je še le za stariše, brate, sestre in sorodnike novomašnika. Ali ni to čez vse blažilen in tolažilen čut, ako stariši, bratje, sestre in sorodniki lahko rečejo: Imamo v svoji družini mašnika, ki se nas bo vsak dan spominjal pri sv. maši! Že jedino ta misel stori, da stariši pozabijo na vse skrbi in stroške, katere so imeli z novomašnikom! — Današnje nove maše pa se veseli po pravici Kroparski trg, ki je lahko ponosen na to, da je današnji novomašnik že deveti izmed zdaj živečih tu rojenih duhovnikov! Današnje nove maše se veselé vsi tu pričujoči duhovniki, ki so dobili novega sotrudnika v vinogradu Gospodovem! — Današnje nove maše se veseli Ljubljanska škofija, ki bo ložej zadostovala duhovnim potrebam vernega ljudstva! Današnje nove maše se veseli cela katoliška cerkev, ki je zopet pridobila jednega oznanovalca večnih resnic in delivca božjih skrivnostij!

Najbolj srečen pa si ti, in najbolj vesel smeš biti ti, ljubi novomašnik moj! ki si postal v posebnem pomenu brat Kristusov

in njegov namestnik in imaš postati nekaj deležen tudi njegove časti in slave!

Ker pa danes nastopiš ta sveti in častitljivi stan, prevzel si s tem tudi težke in imenitne dolžnosti, in da jih bodeš ložej in raje spolnoval, ti stavim v vzgled velikega služabnika Božjega, srednika stare zaveze, svetega duhovnika Mozes. — Če tudi je Mozes moral voditi Izraelsko ljudstvo posebno v časnih zadevah, in je duhovsko službo večjidel namesto njega opravljal njegov brat Aron in njegovi sinovi, je vendar Mozes bil pravi in prvi duhovnik, ki je pri imenitnejših prilikah sam opravljal duhovska opravila. Zato ga sv. psalmist naravnost imenuje duhovnika, ko pravi: *Mozes in Aron sta izmed njegovih duhovnikov!*

Če ti bom pa vzgled Mozesov stavil pred oči, ne storim to zavoljo tebe, ki že to veš, ampak zavoljo ljudstva, ki je tu pričujoče, da še bolj spozna imenitnost našega poslanja in da se uči še bolj spoštovati duhovski stan!

Naša pomoč je v imenu Gospodovem! Sv. Mozes! in vsi sveti duhovniki, prosite za nas!

I. Mozes od Boga poklican — tudi duhovnika kliče Bog. — Različni stanovi so na svetu; katerega stanu pa naj se kdo poprime, to odločuje Bog, ki daje ljudem razne lastnosti in zmožnosti, tako, da je kdo sposoben za ta stan, ne pa za drugi. Ali z drugimi besedami: Bog sam daje človeku poklic za ta ali oni stan. Srečen, kdor posluša klic božji in stopi v stan od Boga mu odločen; nesrečen pa, kdor se poprime stanu, za katerega ni sposoben, ni poklican! In če Bog kliče v vsak stan, kliče še posebno v duhovski stan. Zato je presrečen krščanski mladenič, ki si je izvolil po navdihovanju božjem ta najlepši stan; ali nesrečnejšega pa tudi ni, kakor je oni, ki nepoklican stopi v svetišče! Zato piše sv. Pavel Hebrejcem (5, 4.): *Nobeden naj si ne jemlje časti (namreč duhovske), če ni poklican, kakor Aron!*

Kako Bog kliče v duhovski stan, vidimo posebno lepo nad Mozesom. Med tem, ko so bili vsi njegovi vrstniki vtopljeni, je bil on — jedini — rešen in ohranjen. Bog je njegova pota tako vodil, da si je potrebnih učenosti pridobil za svoj poklic in mu je nazadnje naravnost tudi ta poklic razodel, rekoč: *Pridi, poslal te bom, da izpelješ Izraelove otroke iz Egipta* (II. Moz. 3, 11.).

Jednako kliče Bog še dandanašnji krščanske mladeniče v duhovski stan, ko obrača njih okoliščine tako, da je kar videti, da

jih hoče imeti v tem stanu. Med tem, ko jih mnogo pomrje, mnogo se jih obrne drugam; mnogi tudi zaidejo s pravega pota in vtonijo v vrtincih tega življenja: Bog čudovito ohrani kakega mladeniča, da ga slednjič pripelje v duhovski stan! To modro previdnost božjo opazujemo tudi v življenju našega novomašnika! Med tem, ko s prvega sam ni mislil na duhovski stan, in mu tudi stariši niso nikakor prigovarjali, in bi bil tudi drugam se lahko obrnil, ga je milostljivi Bog, ki vodi srca človeška, kakor potoke, pozneje tako navdahnil za duhovski stan, da se ga je poprijel z veseljem, da je v semenišču našel pravo zadovoljnost, kar vse kaže, da je stopil poklican v ta stan!

Zatorej blagor ti, ljubi novomašnik moj! Ti Mozes nove zaveze! Kakor Mozes in Aron si bil tudi ti poklican v svetišče in zato smeš po pravici pričakovati, da bo tisti Bog, ki ti je dal poklic, dodelil tudi potrebnih milostij, da bodeš prav in zvesto spolnoval dolžnosti duhovskega stanu!

II. Mozes se pripravlja na duhovski stan —
jednako se mora tudi katoliški duhovnik pripravljati! — Na duhovski stan se je treba tudi dobro pripravljati. Komaj, da je Mozes dobro shodil in nekoliko odrastel, že ga je njegova mati pripeljala na kraljevi dvor in ga izročila v vzgojo kraljevi hčeri. Kraljeva hči ga je res tudi skrbno odgojevala in mu dala najboljših učencov, ki so ga podučevali v vseh tedanjih vednostih. — Ko je pozneje moral bežati iz Egipta in je prišel na Madijansko k pobožnemu duhovniku Jetru, navzel se je ondi veselja do duhovskega stanu in je krepil svojega duha s premišljevanjem večnih resnic v samotni horebske puščave.

Jednako se mora tudi dandanašnji pripravljati krščanski mladenič na duhovski stan. Ne le, da mora dvanajst let hoditi v ljudske in latinske šole, se še štiri leta posebej úri in uči v semenišču v bogoslovskih vednostih. Kraljeva hči — sv. katoliška cerkev — skrbi za njegovo odgojo, ker ga po dobrih in učenih profesorjih podučuje v vseh za duhovski stan potrebnih vednostih, zraven ga pa tudi napeljuje s pobožnimi vajami k svetemu življenju, kakor prav lepo naznanuje napis na vratih ljubljanskega semenišča: *Virtuti et musis!* to se pravi: Mladeniči v tej hiši se ne vadijo le v učenostih, ampak tudi v pobožnosti. Zakaj kdor hoče biti dober duhovnik, ni zadosti, da je le učen, mora biti tudi pobožen. Pobožnost sama pa bi tudi ne bila zadosti brez učenosti, ker bi potem drugih ne mogel podučevati in napadov ne odbijati!

In tukaj vas moram na nekaj opozoriti. Velikokrat se sliši dandanašnji, da je duhovnik nevednež, mračnjak in ne vem, kaj še vse! Pa zakaj? Ali se mar duhovnik ni toliko učil, kakor drugi olikanci, ali pa še več? Ali so mu mar škof s pokladanjem rok oči zavezali, da ne more svetá in kar je na njem, več prav presojevati? Tedaj le nikar tako nespametno govoriti in tudi nikar koj verjeti, kar se govori iz sovraštva do duhovskega stanu.

Tedaj, ljubi novomašnik moj, ti Mozes nove zaveze! ki si na kraljevem dvoru, v bogoslovskem semenišču podučen bil v vseh bogoslovskih vednostih, úri se še nadalje v njih, da bodeš vedno bolj spoznal globočino in visokost nebeških resnic in da bodeš tudi znal verno ljudstvo podučevati v njih, saj veš, da je pisano: *Duhovnikove ustnice naj ohranijo učenost, in postava naj se išče iz njegovih ust* (Mal. 2, 7.). Bodi pa tudi vernemu ljudstvu vzgled prave pobožnosti; saj veš, da pravi sv. Pavel: *Pobožnost je za vse dobra, ona ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja* (1. Tim. 4, 8.).

III. Mozes in Faraon — duhovnik in njegovi sovražniki! — Bog je dal Mozesu veliko in težko nalogo. Izpeljati mu je ukazal iz Egipta izraelsko ljudstvo in peljati je v obljubljeni deželo. Ali pri tem je imel veliko zaprek premagati. V prvi vrsti se mu je ustavljal oholi in prevzetni Faraon. Naj ga je Mozes prosil z lepo ali z grdo — nič ni opravil. — Faraon se je zanašal na svojo moč, na vojake in konje in je menil, da bo kljuboval Mozesu in Bogu, ki ga je poslal. Ali ker se lepemu opominjevanju ni udal, čutil je težko roko božjo, ki ga je tepla z deseterimi šibami in ga slednjič nespokorjenega s celo njegovo vojsko pokopala na dnù Rudečega morja!

Jednako, preljubi! se godi nam duhovnim pastirjem, ki imamo tudi nalogo — verno ljudstvo voditi skozi nevarno puščavo tega življenja v obljubljeni nebeško domačijo. Pri tem našem poklicu se nam na pot stavijo in nas ovirajo tako imenovani olikanci ali kakšni drugi taki mogočneži, ki imajo časnega blaga obilno in mislijo, da jim tudi duhovnik ne sme nič reči. Če pa po svoji dolžnosti vendar kaj reče, lepo opominja — oh kakšna zamera! Pregarjajo ga, preklinjajo ga, črnijo ga, ali pa ga še po časnikih raznašajo! — Vendar pa je njih konec večkrat prav zelo podoben Faraonovemu. Skušnja namreč uči, da sovražniki duhovstva večkrat nesrečno smrt storé, da brez svetih zakramentov umró in ne dosežejo na zadnjo uro duhovnika, katerega so zaničevali v življenju!

Še-le letos je bilo pri občinskih volitvah nekje na Gorenjskem, ko je nek kmet prav zelo zabavljajal zoper duhovnike in se ustil, da duhovnikov pri občinah treba ni! Ali glejte, kake tedne pozneje je mož umrl brez sv. zakramentov in kmalu potem tudi njegov odrasli sin tudi brez duhovnika!

Ljubi novomašnik moj, ti Mozes nove zaveze! to bodeš skušal tudi ti! Če bodeš po svoji dolžnosti mogočnejši rekel: To ti ni pripuščeno, to ni prav! zameril se boš; preganjali te bodo; a nič se ne boj! Bog se bo za-te potegoval, kakor za Mozesa, in videl boš, da preganjalci duhovnikov ne bodo dosegli srečnega konca!

IV. Mozes deli Izraelcem nebeške dobrote — duhovnik deli vernim kristijanom božje milosti! Predolgo bi bilo, ko bi hotel vse natančno naštevati, kako je Mozes izvrševal svojo duhovsko službo. Le najimenitniša njegova opravila naj omenim. — Ko so Izraelci imeli iti iz Egipta, preskrbel jim je Mozes dobro večerjo — velikonočno jagnje, da so se okrepčali za daljno pot. — Ko so prišli do Rudečega morja in so jim bili Egipčani za petami, odprl jim je Mozes s svojo palico pot skozi morje in jih je srečno pripeljal na drug breg. — V puščavi jim je prinesel deset božjih zapovedij s Sinajske gore na dveh kamenitih tablah in jim sploh dajal potrebne nauke, kako naj varno hodijo skozi puščavo. Ko so bili lačni, sprosil jim je mane iz nebes; ko so žeje koprnili in omagovali, poklical jim je vode iz skale; ko so jih strupene kače pikale, povzdignil je bronasto kačo na kol, da so bili gledajoči nanjo ozdravljeni; s krvijo zaveze jih je poškopil, da jih je spravil z Bogom; ko so se vjaskovali s sovražnikom, molil je zanje, da so premagali.

Jednaka opravila, predragi poslušalci! imamo tudi mi katoliški duhovniki. — Precej, ko pride človek na svet, rešimo ga pri sv. krstu oblasti hudičeve in ga peljemo z vodo sv. krsta v sveto katoliško cerkev. V šoli učimo otroke, v cerkvi podučujemo odraščene, razlagamo postavo božjo in lomimo kruh božje besede. Da verni ne omagajo na poti, delimo jim v svetem zakramentu sv. Rešnjega Telesa pravo nebeško mano; v zakramentu sv. pokore celimo dušne rane, katere jim je prizadela peklenska kača; pri daritvi sv. maše jih spravljamo z Bogom, da jim prizanaša; z molitvijo jih podpiramo, da Bog blagoslavlja njih dela in da jim deli moč, premagati svoje dušne sovražnike; in ko je treba iti v dolgo večnost, jim prinašamo sveto popotnico!

Ljubi novomašnik moj! Ti Mozes nove zaveze! Glej, kakšne dolžnosti si prevzel, kakšna sveta opravila bodeš izvrševal! — Glej na svojo predpodobo, glej na Božjega služabnika Mozesa in z veseljem, natančno in neutrujeno opravljaj sebi izročeno službo! — Krščuj otroke, uči mladino v šoli, oznanuj Božjo besedo neustrašeno in *opominjaj, naj bo priložno ali nepriložno* (2. Tim. 4, 2.), čéli dušne rane revnih grešnikov v spovednici, prosi Božjih milostij pri sv. maši, moli za ljudstvo, kadar dela, da Bog blagoslovi njega delo in da more premagati skušnjave, hiti poklican k umirajočim in lajšaj njih zadnje trenutke s sv. popotnico. In kadar bodeš v kakšnih dvomih, težavah in stiskah, zateci se k molitvi, pojdi v svetišče pred tabernakelj in dobro se ti bo steklo, kakor Mozesu, ki je pred vsakim imenitnim opravičilo šel v svetišče in se preje posvetoval z Bogom!

V. Mozes, prijatelj in dobitnik Izraelskega ljudstva — jednako duhovnik, pravi prijatelj in dobitnik svojega naroda. — Kako je bil Mozes vnet za blagor svojega ljudstva, spoznali smo že iz povedanega dovolj. Pri vsaki priliki je pokazal svoje dobro srce do zatiranih Izraelcev. Ko je videl v Egiptu, kako je Egipčan po krivici tepel Izraelca, se mu je ta v srce smilil in je skočil na Egipčana in ga tako na tla tresčil, da je mrtev obležal. Vemo tudi, kako se je pred Faraonom zanje poganjal! In dasi so mu bili Izraelci zelo nevhvaležni, jih vendar ni hotel zapustiti, ampak je prosil Boga, da jih ni zavrge! Ko so namreč Izraelci kmalu po prejetih zapovedih malikovali, je rekel Bog k Mozesu: *Pusti, da se moja jeza vname zoper nje in jih končam; tebe pa bom naredil v veliko ljudstvo* (2. Moz. 22, 10.); to se pravi naredil te bom za vodnika družega, boljšega ljudstva! — V tem, preljubi, kakor tudi v drugih okoliščinah je bil Mozes predpodoba Jezusa in vsacega katoliškega duhovnika. — Jednako Mozesu se je tudi Jezus potegoval za svoje ljudstvo, je le njemu oznanoval sv. evangelij, med njim delal svoje čudeže, njim delil svoje dobrote in se slednjič zjokal nad njim, ko je videl, da v svoji trdovratnosti ne sprejmó njegovega poslanja, kakor se bere v sv. evangeliju (Luk 22, 12.). Jednako je sv. Pavel hotel zavržen biti, le da bi bili zveličani vsi Izraelci! (Rim. 9, 3.).

Jednako, preljubi, je tudi katoliški duhovnik prijatelj in dobitnik svojega ljudstva, iz katerega je izšel. Ne-le da kot delilec božjih skrivnostij tolaži in blaži verne, jim tudi v časnem oziru mnogotero pomaga. Vedi, krščansko ljudstvo, da imaš in najdeš

prve in svoje prave prijatelje le med duhovniki. In če se dandanašnji sliši in bere, da so duhovniki sovražniki ljudstva, izdajice in brezdomovinci, je to trditev, ki se ne vjema z resnico. Pokažite mi duhovnika, ki je vedoma in z namenom kaj škodoval svojemu ljudstvu! Nasproti vam pa jaz lahko pokažem sto in sto duhovnikov, ki so veliko storili za narod svoj, ki so se tako rekoč zanj žrtvovali. Ko se izmed posvetnih skoraj nobeden ni brigal za revno zapuščeno ljudstvo in njegov zaničevan jezik, je slovenski duhovnik gojil domač jezik in v njem tolažil ubogega trpina; slovenski duhovnik se je od nekdanj potegoval za pravice našega naroda in se še danes poteguje. In kdo bolj podpira vsako narodno podjetje, če le ni sovražno veri in cerkvi, kot naši duhovniki, ki plačujejo izmed vseh stanov največji naroden davek? Smem reči in ne bojim se ugovora, da naš duhovnik dá zopet narodu nazaj, kar je dobil od naroda. Za vzglede nisem v zadregi. Spominjam le na domače Kroparske duhovnike in na to, kar so storili za svoj rojstni kraj. Kdo vam je preskrbel prelep križev pot, ki kinča to cerkev? Kdo je omislil veliki zvon, ki tako krasno doni iz zvonika te cerkve? Ali ne ranjki prošt preč. g. Zupan? — Kdo je pomagal, da se je ta cerkev tako lično popravila in prenovila? kdo je zapustil veliko svoto v pomoč Kroparskih revežev? Ali ne brata preč. gg. Potočnika, katerih jeden že počiva, drug pa se odpravlja v večnost! — Kdo je Kroparski občini zapustil hišo, da ima zdaj tako lepo šolo? Ali ne ranji stric našega novomašnika!

Pa naj bo zadosti teh vzgledov.

Ti pa, ljubi novomašnik moj! Ti Mozes nove zaveze! bodi tudi ti prijatelj svojega naroda, iz katerega si izšel; dobrotnik rojstnega trga, kjer je tekla tvoja zibelka! Pa kaj bi te k temu opominjal, vsaj to se samo ume! Vsaj ne bodeš mogel drugače, kakor da bodeš deloval in potegoval se za svoje ljudstvo, kjerkoli in kadarkoli bodeš mogel. Vsaj oni, *ki nima skrbi za svoje, zlasti za domače, je* — po besedah sv. Pavla — *vero zatajil in je hujski od nevernika* (I. Tim. 5, 8).

VI. Nehvaležnost Izraelcev proti Mozesu — nehvaležnost vernikov proti svojim duhovnikom. Takemu dobrotniku, kakor je bil Mozes, so bili Izraelci pač zelo hvaležni, bote rekli! Kaj še? Ko je v Egiptu svaril dva Izraelca, ki sta se stepla, rekel mu je jeden: *Kdo te je postavil sodnika čez naju? Ali misliš tudi mene umoriti, kakor si včeraj umoril Egipčana?* — Če Izraelcem le kolikanj ni po volji šlo, že so godrnjali zoper

Mozesa in Arona! in malo je manjkalo, da ga niso kamnjali! Če ni bilo polnih loncev mesa, je bil Mozes kriv; če ni bilo zadosti vode, je bil zopet Mozes kriv i. t. d. — Če se jim je dobro godilo, so pač hvalili Boga in njegovega služabnika Mozesa; ali niso bili stanovitni. Ko jim je oznanil na povelje Božje desetere zapovedi, so ponižni in skesani vpili in zatrjevali: Vse, kar Bog ukazuje, bomo storili; malo pozneje pa so že malikovali in rajali okoli zlatega teleta.

Jednako se godi nam duhovnim pastirjem. Za dobrote dobimo večkrat le trde besede in grdo nehvaležnost. Kak duhovnik leta in leta svojim faranom skazuje le dobrote — potem pa kaj ukrene, kar jim ni všeč; koj je vse pozabljeno in kamnjati ga hočejo in res nekateremu ni obstati in si mora pomagati drugam. Včasih so vsi mehki videti in veliko obetajo; ali kmalu zopet pozabijo in čez malo so zopet prejšnji.

Ljubi novomašnik moj! Ti Mozes nove zaveze! Postal si duhovnik, ali hvaležnosti ne pričakuj preveč! Morda bodo hvalili tebe in tvoje pridige, delali pa bodo po svoje! in za svoj trud bodeš slišal večkrat kakšno grenko in bodeš skušal ljudsko nestanovitnost!

VII. Mozesov konec — duhovnika smrt. Tudi za Mozesa je prišel konec življenja. Umrl je na gori Nebo. Videl je od tam lepo obljubljenno deželo, ali notri ni prišel. Zavoljo tega, ker je dvomil, če bo pač pritekla voda iz trde skale, kaznoval ga je Bog in mu ni pustil s telesom priti v obljubljenno deželo. Pač pa je Bog njegovo svetost s tem pokazal, da so njegovo mrtvo telo pokopali angelji in da njegovega groba ni našel nobeden človek. Tudi to posebno čast mu je Bog skazal, da se je prikazal pri spremenjenju na Taborski gori zraven Jezusa.

In katoliški duhovnik? Slišali smo, da na svetu mnogokrat ne najde hvaležnosti, ampak ga za dobrote še žalijo. Poplašal ga bo pač pravični Bog, ki bo zvestim duhovnikom tam porekel: *Blagor ti, zvesti in modri hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil. Pojdi v veselje svojega Gospoda!* In res, če katoliški duhovnik dan na dan dela za božjo čast in zveličanje duš, ki ima toliko pomočkov posvečenja, on pač ne more pogubljen biti, če le zvesto opravlja svojo službo! Vendar pa, ker so opravila duhovskega stanu tako sveta in častitljiva in se tako lahko in tako rado vrine kakšna pomota, pomanjkljivost ali raztresenost — je duša duhovnikova skoraj gotovo kaj zadržana v vicah, preden

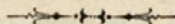
pride do gledanja Božjega. Zatorej je tako potrebno, da molimo za ranjce duhovnike, posebno za tiste, ki so bili z nami v kakšni zvezi tu na zemlji!

Zatorej, ljubi novomašnik moj! Ti Mozes nove zaveze! — Ko pojdeš zdaj v svetišče in bodeš prvokrat opravil daritev sprave za žive in mrtve, spominjaj se najprej svojih starišev, bratov in sester in sorodnikov; spominjaj se nas duhovnih sobratov svojih, našega papeža Leona in škofa Jakoba! Spominjaj se cesarja Frančiška Jožefa in vse deželske gosposke. Spominjaj se naroda našega slovenskega in Kroparskih svojih rojakov posebno v ta namen, da ne zgine izmed nas nikoli prava zveličanska vera!

Pri spominu za mrtve spominjaj se vseh ranjcih sorodnikov. Spominjaj se ranjcega župnika Kahla, ki so te krstili, rajncega beneficijata Zabrezovnika, ki so te prvi krščanskega nauka učili, spominjaj se ranjcega strica preč. g. nadzornika in duhovnika Janeza Šolarja in ranjcih duhovnih Kroparskih rojakov.

Po novi maši pa primi za pastirsko palico in jednako Mozesu hrabro vodi sebi izročeno čedo skozi puščavo tega življenja, da pripeleš sebe in svoje v obljubljeno nebeško domačijo. In če na svetu ne bodeš našel hvaležnosti, zaupaj v Boga, ki te bo obilno poplačal in ti nekdam poreče: *Blagor ti, zvesti in modri hlapec; ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda! Amen.*

Janez Ažman.

Pogled na slovstvo.

Krščanski detoljub. List za krščansko vzgojo in rešitev mladine. Vreduje A n t. Kr ž i č. Letnik IX. Št. 1. in 2. Ljubljana, 1897. — Na leto stane 40 kr.; udje »katoliškega društva detoljubov« v Ljubljani, ki plačujejo na leto 1 gld., dobivajo ga brezplačno. — Mnogovrstne razprave, ki podajajo starišem in vzgojiteljem polno zlatih zrn, dovolj priporočajo prekorišten časnik; posebno priporočilo so mu pa še lične priloge z bogoljubnim berilom za otroke. Prva priloga je II. zvezek legende za mladino: Sveti Jožef (str. 108, velja 8 kr.), druga pa: Svete zgodbe za male otroke. II. Nova zaveza (str. 25—66, velja 5 kr.). Z drugo prilogo so zdaj dovršene: Svete zgodbe za male otroke (str. 66, veljajo trdo vezane 10 kr.), potrjene po preč. knezoškofijstvu za nižjo skupino ljudskih šol. Knjižica je v ta namen jako skrbno sestavljena in obsega vse zgodbe, ki so potrebne pri razlaganju najpoglavitejših resnic sv. vere.